

2000
ALEKSANDRS ČAKS

JEDOMU
SPOGŪĻI

DZĒJAS

VALTERA UN RAPAS A/S

Iedomu spoguļi

Latv. Ned.

A
6296

Čadainis, Aleksandrs

Aleksandrs Čaks

Iedomu spoguļi

Dzejas

1938

Valtera un Rapas akc. sab. apgāds

810-1

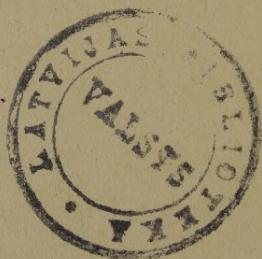
1as3

0309057110

L. V. B.
In. 352897

LA

9052

Valtera un Rapas
akc. sab. grāmatspiestuve
Rīgā, Brīvības ielā 129/133.

leskaņa

Iedomu spogulis

Ar katru dienu kļūst lētāka malka.
Sakiet, vai nav vienalga,
Kur es sēdu un dzeru savu zelteri?
Velti,
Velti jūs mani baidiet ar nāvi.

Tas nekas, ka es noplīsis blandos
Un pār mani spīd debesis blāvi,
Tas nekas, ka pēc vienīgā santima
Es trīs stundas kabatās vandos,
Bet ar savām smadzenēm plaukstā
Es baŗoju ērgļus Andos.

Augstāk,
Tikai augstāk
Ar iedomām savām kā slēpēm
Pāri tam, ko jūs mīlat visi:
Pāri naudai un drēbēm,
Pāri laikam, kur cilvēki skūpstas.

Tu,
Bezgalība,
Mani skurbini tagad
Vairāk kā zēnībā lūpstājs.

Tu,
Bezgalība,
Savas acis tev sūtu.

Jūtu
Drīz es zaudēšu savu pēdējo ausu svaru.
Jau tagad es varu
Irdnē pazust par slieku.
Jau tagad
Desmit kalnus sev delnā es lieku
Un ar kamiesi atbalstu telpu.

Dodiet man šurp visu Grenlandes sniegu,
Lai vienīgi ar savu elpu
Es to atkal par ūdeni daru!
Jeb jūs gribiet, lai auzas skaru
Es jums ielieku svecēs par liesmu?

Sapņi,
Tā ir mīlestība,
Kas man deva šo dziesmu.
Mīlestība.
Aiz malkas, kur nogāze slīpa,
Kā dzeltens runcis kāpj saule lejup
Laizīt man seju.

Es guļu pie malkas, un man tik labi,
Un virs manas galvas
Ermonikas
Spēlē tēlegrāfstabi.

Miļā,
Tavas lūpas liksmē drusku rožaini mitras,
Bet es te uz ielas klusu un slepu
Sevi uzjautrinu ar klepu,
Un manas plaušas tev spēlē uz citras.

Atmiņu saldums

Mākoņi uzdurti torņiem sarka.
Vēsums sēdēja dārzos uz soliem,
Pa upi uz leju peldēja barkas.
Dvēsele, ko tu man soli?

Laimi, lūpas un sāpēs?
Pūkas pieskaņas viegli rūtīm.
Kāpēc man, kāpēc
Dzīvot tik grūti?

Dziedi. Kāds mežonīgs klusums apkārt!
Dzeltenie rieti ved sauli pakārt.

Un tad pie apvāršņa zimzas pilni grēku un vainu
Uz ceļiem līkst asinaini.

Liecas pār jūru kā atvērtu kapu.
Vējš rokās man sūru iepūta kastaņa lapu.

Un tu teici: — To es tev dodu
Par sniegto tveici kā laimi un sodu. —

Lapu? Kur lai to lieku,
Vai lai ar to vilcienu apturu, vai skūpstu pret
trieku?

Un es to mākoņiem azotēs bāzu;
Un klāju kā vāku pāri tai savu kāsu.

Kad reiz to sausu darīja vējš ass un sirdīgs,
Es lapā rausu un ietinu savu sirdi.

Un tagad pār visu telpu nakti un dienu
Var no manas elpas just smaržojam sienu.

Tāds par manām mokām dots atmiņu saldums.
Debesis nokāpj un klāj manu galdu.

Divi vientuļi

Mēs sēdējām ostmalas krogā
Un dzērām dzeltenu vīnu;
Un runājām ilgi, ilgi
Par savām ilgām un splīnu.

Bij sārmais kaktuss logā,
Un vizbules rindā uz grīdas,
No jūras vējš, tālums un miglas
Kāpa rūtīs un svīda.

Mēs sēdējām ostmalas krogā
Un, rokas saliekot, skumām.
Bet matroži nodevās kaktos
Angļu kārtīm un rumam.

Pie letes viens pēkšņi kļiedza:
— Ej prom tu ar savu gurnu.
Jā es gribu sev atļaut ko maigu,
Tad noglāstu sunim purnu. —

Tik dīvaini vijole spiedza,
Ka spēja pat žurkas pulcēt.
Pie grieztiem kā dzeltenī sviedri
Karājās spuldzes.

Sen aizmirstā krogus mala
Un skābenā alus smaka,
Jūs vēsumu pretīm mums šļācat
Kā dziļa un skaidra aka.

Jūs, ļodzīgās šķirbas grīdā,
Kur dubļi no pērnā gada,
Mēs pakārsim skumjas rītā
Pie sava ūdens vada.

Un katru vakaru nāksim,
Lai dzertu te dzeltenu vīnu,
Un runāsim ilgi, ilgi
Par savām ilgām un splīnu.

Mēs katru vakaru ļausim
Vecai vijolei spēlēt ko vāru
Un ar korķi vīna kausā
Brauksam uz Zanzibāru.

Lepnai sievietei

Tu mani nicini ar savu vieglo smīnu,
Kas salts kā asmenis pār manu elpu likts.
Jau visu vakaru es sūcu melnu vīnu,
It kā es stāvētu pie kādas ilgas bikts.

Es sen jau sacīju, ka mīlas vietā rūgtums
Tev sirdī ieslīdēs kā vakars tumšs un kvēls;
Un ja uz sarunu es tevi tagad lūgtu,
Tu tikai sarautos un teiktu: Ir jau vēls —

Un lūpas pārklātu ar savu vieglo smīnu,
Un tavu ķermeni kā uguns skārtu naidis.
Jau visu vakaru es sūcu melnu vīnu,
Bet citiem pastāstu par to, ka pokals slaidis.

Nu, vai nav muļķīgi? Kam nevaram mēs salīgt?
Tu labi zini to, cik tagad esmu viens,
Ka sen vairs nedrīkstu es sāpju lietū salīt,
Jo sirds man vārīga kā tikko nopļauts siens.

Jeb tev tā patīkas, lai es no sāpēm smoku
Un lēnām sastingstu, kad pilns būs kļuvis mērs.
Nez, ko tu darītu, ja tavos matos roku
Es pēkšņi gremdētu kā agrāk, kā vienmēr?

Tu mani nosistu ar savu smīnu laikam
Un ātri noslēptu, kur tavas kurpes stāv.
Tad atkal tērzētu ar saviem draugiem maiga,
Un lepnums sēdētu uz pleca tev kā pāvs.

Dzejolis par to, kur es šovakar sēdēšu

Mazā,
Šovakar es sēdēšu pie tavām kājām
Uz dzeltena spilvena.

Lampai mēs atņemsim spuldzi,
Lai tikai mēness mūs glāsta.

Skaties,
Zilgme tik zila,
Kā bagātos namos trepju krāsainie
stikli.

Un zvaigznes,
Vai tās nav visu pilsētas zēnu
Kabatas lampiņas,
Kas meklē kādu zudušu kucenu?

Zini,
Kafejnīcas tagad pilnas zilganu
dūmu
It kā tās būtu paceltas mākoņos.
Bet mēs sēdēsim — vieni,
Tu gribi mūziku dzirdēt?
Klausies, kā aiz loga dūc tramvajs,
Un kā no pumpja pil ūdens.

Ceļi tev silti kā elpa.
Tavas plaukstas uz maniem vaigiem
Smaršo un sapņo.

Un tavas pavērtās lūpas
Viļina mutē
Istabas gaisu,
Kas dvēsmo pēc mirtēm
Un vecām saimnieces mēbelēm.

Mazā,
Šovakar es sēdēšu pie tavām kājām
Uz dzeltena spilvena.

Krēslā

Uz ielām irst sniega kusums
Un kaut kur šķūņos skumst airi.
Tu sēdi un runā tik klusu
It kā sevis un citu vairies.

Vai lai priekškaru melno es mainu
Pret citu, ko gaišu un sārtu?
Tu tāda, it kā par kādu vainu
Pašas sirds tevi kārtu.

Stiklos aizzogas gaisma viegla,
Un aiz tapetēm smaržo kaļķi.
Kā man gribētos sejai pieglaust
Tikko nocirstu priežu baļķi.

Tad es atkal šai ziemas laikā
Valgu irdni un strautus justu
Un pieliecies teiktu tev — Maigā,
Man patīk tavs drēbju musturs. —

Bet tu, tu par mūžību runā
Un savas nāves baidies.
Sen teicu — Tu nestaigā brūnā,
Tas taviem nerviem kaitīgs.

Kam domas par nāvi aizmirst:
Viņa nenāk nekad pirms laika,
Labāk mācies puķes laistīt
Un asaru nodzen nō vaiga.

Gredzens

Un tad ienāci tu
Līganā gaitā kā staigule,
Kurās klēpī var iegrimt kā nāvē.

Ienāci tu.

Uz liepu lapām spīdēja uzpūsta pasaules elpa.
Kaut kur zem zemes
Pagrabos
Pīkstot svaidījās peles
Un viņu spalvā
Mirdzēja skaidas kā zelts.

Ienāci tu un man teici:

— Šovakar būšu. —

Un gaisos silti kā asinis joņoja putni.
Pāri pilsētai, namiem un tvaikoņiem
Es

Elpoju jūru,

Un man uz lūpām

Uzgula svīdums no mākoņu malām,

Bet zobos čirkstēja smiltis,

Ko pār lūpām bij atpūtis vējš.

— Šovakar būšu —

Šie vārdi

Man iegāja sirdī līdz galam,

Un es trīsēju līdzīgi rasai.

Vakars.

Aizklāju logus.

Visus.

Glābdams sirdi no tevis,
To paslēpu plauktā
Starp grāmatām sirmām,
Atmiņām, izdzertām glāzēm.
Trīs gaŗas sveces
— Sarkanu, zilu un melnu —
Es iededzu reizē.
Pārklāju guŗu ar dzeltenu, porainu segu
Sviedrus, vaidus un kvēli,
Kas ievelk kā sūklis;
Bet blakus
Noliku solu,
Uz kuŗa var uzsviest tavas plīvoŗās drēbes
Un pārklāt ar smagu kapara trauku.

Un tad ienāci tu
Asa un pēkšņa kā caurvējš,
Kā smarša, kas aptumšo visu.

Ienāci tu.

No tava kvēluma
Sega, kas gulēja kaila uz grīdas,
Sarāvās gredzenā pēkšņā kā tāss.
Liesmas norāvās bailēs no svecēm
Un iebēga tumsā.

Ienāci tu.
Un klusi smaidot,
Paņēmi
Manu sirdi no plaukta,
Uzpūti elpu
Un tad uzvilki to sev kā gredzenu pirkstā.

Pirkstā.

Nabadzības skaistums

Tu esi ballē,
Kur dāmas ar gaŗām šlepēm,
Bet es,
Es te ārā uz trepēm.

Man salst
Un savādas iedomas rādās:
Es savās smadzenās nositu divpadsmit suņus
Un ietinos viņu ādās.

Ielu klāj sniegs,
Vēss, čaugans bieziens.
Es lieku galvu pie zirga purna,
Lai justu, kā smaržo siens.

Miļā,
Tavas lūpas līksmē drusku rožaini mitras,
Bet es te uz ielas klusu un slepu
Sevi uzjautrinu ar klepu,
Un manas plaušas tev spēlē uz citras.

Miļā,
Tev tur drīz kļūs par karstu.
Saki,
Vai sniega pārslas lai es tev tvarstu,
Kas apkārt te virmo,
Un tās tev nododu ar sulaini pirmo?

Bet tu smaidi,
Jo par mani tev nav ne jausmas,
Tu smaidi
Un lūdzi ko aukstu.

Un tad es redzu — šausmas —
Nāc laukā,
Es saku — nāc laukā.

Savu plaukstu
Es tev ar persiešu tepiķi klāšu
Un pats tur uz galvas stāšu,
Es tev zilganus tauriņus krāšu
Un sev uz ceļa
Mācītu ziloni dancināšu,
Tikai laukā,
Nāc laukā,
Jo es redzu:
Tev viens jauneklis pieiet,
Un noliecas pār tavu plecu:
— Ko jūs darīsīt nākošo vasaru? —

Kamdēļ es neesmu Kains?

Bet te sulainis
Ienāk ar saldējumu,
Kā lielu, dzeltenu ichtiozaura asaru
Rožainā kristalla traukā.

Sirds,
Par ko es skumu?

Sapņi — mazas sudraba kaņotes,
Ar ko var paēst bez naudas.
Un es,
Es bez jaudas:
Caur stiklu, caur mūriem un telpu,
Kopā ar tevi
Ēdu šo saldējumu.

Mīļā,
Vai tu jūti uz sava irbuļa manu elpu
Klūpam?
Tvaikoņi līgojas okeanos,
Bet es reibstu no viņu šūpām.
Zvaigzne atspiežas ar savu staru man sānos —
Un pati kaut kur tālu, tālu.

Bet kas būs ar to jaunekli bālo?

Kas tur var būt kādam daļas
Gar simts kilo gaļas?
Mana mīļā, mana svētā un kairā
Par katru zvīrgzdu un visu pasauli vairāk
Mīl savu saldējumu.

Sirds,
Par ko gan es skumu?

Balāde par manu prieku

Dusmas,
Ko es visu laiku biju glabājis apslēptā traukā,
Šodien saplūda pirkstos,
Un es izsviedu laukā
Visas puķes no istabas — flokšus un mirtes.
Nolaidu aizkarus priekšā,
Lai gaŗāmgājēji vaicā —
diez vai kāds ir te?

Istabas kaktos sabēru skumjas veselām riekšavām
Un savu zaļgano grīdu
Pārklāju ar gaiši dzeltenu zīdu.

Uz viņa sēdu es saliktām kājām kā turks.
Mākoņi, kāpjot pār manu pakausi, gurst.
Paklausi:
Savu prieku,
Cik man tā ir vēl,
Gluži kā vienu nieku
Es izliku žāvētis sētā uz veļas virvēm.
Kur šinī laikā to citur vairs liksi?

Un mans prieks tagad karājas kopā ar svārkiem
un biksēm,
Ar strādnieku netīro veļu.

Ceļu,
Brūgētu ceļu:
Savām ilgām es smadzenēs patversmi ceļu!..

Vakars.
Saule grimst.
Lapu zaļumā kukaiņi rimst,
Un rāma kļūst mana galva.
Katrā logā kā karogs plīv kausēta alva.
Mūriem sarkani plankumi:
Laikam slimo ar šarlachu.
Sliekšņi kļūst glumi,
Klājas ar mitruma laku.
Vēsums kā nazis aprauj katru elpu un smaku.
Putnu spārnos gulst tumsa un zvaigžņu smagums.
Zeme elpo kā pulss.

Un tad mans prieks,
Kas sētā izlikts uz veļas virvēm,
Piepeši saka:
— Vai te kāds ir vēl,
Jeb tikai peļķes un mana smaka?

Un simtkāji maigi un tizli
No šķirbām zvaigžņu mirdzumā izlien —
Un atbild: — Ir,
Veids tikai mūs šķir —
Tad rožainās smiltīs kaut kur iepīkstas žēli!
— Vēl ir —
Bet uz lipīgām, brūnām sētām
Runči tup, ņaudot bāli,
It kā par viņu rētām
Viens kaisītu šķipsnām sāli.

Un tad mans prieks turpina:
— Labi,
Skataities visi augšā — logā pa labi,
Kur sarkans lampa stars pretējo logu urbina.

Mans kungs tur pār zaļgano grīdu
Izklājis dzeltenu zīdu,
Un sēd uz tā saliktām kājām kā turks.
Mākoņi uz viņa pakauša gurst.
Un ja pie krūtīm viens pieliks tam ausi,
Sirdi tur nedzirdēs pukstam;
Nav viņam tās tāpat kā ūdenī plukstam.

Bet bija viņš arī reiz jauns,
Veldzēja sevi ar Holandes sieru un šipru
Un tad reiz sajuta mīlu tik lielu un stipru,
Ka ezeru varēja ieliet sev plaukstā
Un to pacelt par mākoņiem augstāk,
Visas pasaules smaržas paņemt sev pirkstos
Un ar elpu izaudzēt vizbules zvirgzdos.

Un tad viņš izgāja ielās,
Kur auto ar savu spožumu lielās,
Melnā,
Izgāja lepns
Ar savu sirdi delnā
Un kā ar veseri visu ielu milzīgo dunu
Sasīta ar savu runu:

— Sievietes,
Nemiet,
Lūk, mana sirds,
Līdzīgi saulei uz jums viņa iet —

Bet sievietes
Lieliskā nicībā
Raustīja savus smaržīgos plecus
Un teica:
— Idiūt, brīnišķais idiūt,
Esi jel pieklājīgs.
Sirds,
Kam mums šī sirds?
Saki,
Vai varējis esi
Par to ko nopirkt?
Māju,
Nelielu dīvānu,
Rožainu grīdsegu,
Kaut vai vienkāršu ozola gultu,
Kurā mēs abi
Varētu gulēt, lai baudītu mīlu?
Pat melnu kafijas tasi
Tu neesi spējīgs
Sev iegūt par sirdi.

Un tā viņš stāvēja
Ar savu sirdi uz stūra.

Piekraustes kokus šūpoja jūra.
Vēji smiltis asfaltiņiem žāvēja.
Saule jumtus ar kausētu sudrabu klāja,
Klāja.
Bet viņš tur stāvēja.
Visi par viņu smēja:
Putekļi, skursteņi, spuldzes un oļi,
Zirgu un cilvēku soļi:
Zēni viņam ūdeni vīrsū lēja.
Bet viņš tur stāvēja.

Pagāja gadi.
Pamazām delna
Palika šaura, palika melna.
Sirds
mēma un klusa
saplaka sevī un kusa.

Un tad gadījās vārnai
Zilganai, asai un kārnai,
Lidot tur pāri.
Manīja sirdi, domāja — lieks.
Kampa
Ātri un kāri.
Kaut kur nokrita lampa.
Ieplīsa siena.
Koku lapās blakus kukaiņiem nogulās diena.

Un tad teica kungs: — Prieks,
Prieks,
Kur lai tevi es lieku?
Būtu tu lāpsta, varētu notīrīt sniegu
Bet tagad? —

Un tā es karājos tagad sētā uz veļas virvēm,
Un karāšos ilgi
Ērmīgs kā sikspārnis.
Uz manas muguras krāsies visas pasaules sārņi,
Jo jūs, simtkāji, zvēri un smiltis,
Nespējat pacelt pār manu pakausi cirvi.

Labi, ka ir vēl
Saknēm zem akmeņiem silti.

Balāde par ābolu smaržu

Benzīns.

Sētu un laikrakstu arōms.

Viss bulvāru gaŗums

Dubļos tumšos kā melleņu vīns.

Splīns.

Debesis baltas kā marlis.

Es eju un skūpstu ar pazolēm ielu.

Vajag mēteļi pārlikt,

Ja negribu pārejot nošķaidīt lielus.

Bet kad pēkšņi, kur uz stūra

Kādreiz rati stāv ar maizi,

Kur nāk aukstums vēss no mūra,

Uu kur saule nokāpj laizīt

Brūno noteku un bruģi,

Kukaiņus un lapu pērnū,

Pēkšņi satieku es skuķi —

Mīļu, mazu, laipnu bērnu.

Viņai neliels groziņš rokās.
(Mākoņi virs namiem lokās)
Un šai mazā, raibā grozā
Valgi, sarkani un rozā
Āboli guļ rindu rindā,
Guļ un tvīkst un smaržo vāri.

Ielu dubļos, tramu šķindā,
Ko es netveŗu tos kāri,
Ko es kļuvis rāms un tūlīgs?
Vai man galvā prātu vietā
Sabāzti trīs salmu kūļi,
Jeb es iemests trakā sietā
Tieku mētāts, stumts un tramdīts,
Kā viens vecs un salauzts tramvajs?

Kamdēļ neņemu es plaukstās
Augļus apaļos un aukstos,
Augļus dzeltenos un sārtos
Un turpat kautkādos vārtos,
Pagrabā, vai sliktās trepēs,
Neeju tos noēst slepen?

Kamdēļ? —

Smarža,
Dīvainā, valganā ābolu smarža
To neļauj man darīt.

Varbūt es nomiršu rīt jau, vai parīt,
Un manas drēbes paliks par barību kodēm
Varbūt jau šodien:
Tepat uz ielas,
Uz trotuāra,
Kur vitrīnas lielas
Un kur samīta elpa guļ vāra,
Nomiršu klusi
Ar sirdi uz Daugavas pusi...

Bet tagad,
Tagad man liekas:
Mani dzeļ odzes,
Vai visas pasaules jūras man sakāpušas galvā un
lodzas,
Jeb es sūcu kādu iemidzinošu, skurbu misu:
Ābolu smarža
Valda par pasauli visu.

Un kas man vairs riebigās siltās vērsmas un
smakas,

Ko iztvaiko durvis un akas,
Patrepju rīkles,
Asfaltu dubļainā mīkla
Un skursteņu nāsis?
Kas?

Pakārts savu iedomu kāsī,
Vēl miklu
Es nolasu rasu no laternu stikla
Un uzveŗu to savā pirkstā,
Lai rādītu citiem kā dzirkst tā.

Sirdi,
Es pāršķeŗu krūtis ar delnu,
Un izņemu laukā kā putnu.
Smiltis,
Smiltis es paņemu rokās,
Uzpūŗu elpu
Un piebeŗu pienam kā sutnes.

Smarža.

Es redzu visu lietu gaitu un dzisu,
Ābolu smarža
Valda par pasauli visu.

Smarža,
Dīvaina ābolu smarža,
Tu,
Kas sniedz mani sapņiem, ko atsēsties, krēslu,
Ļaujies, ļaujies,
Lai tevi ņemu es sauļās
Valgu un mīkstu kā rudens krēslu.

Un kad es iešu pie savas mīļās viesos,
Pie miesas
Es tevi varēšu slepus aiz pletkrekla aizlikt,
Lai viņa vairotu kvēli un kaisli.

Mīļās mute cirtīsies manī kā ābolā saldā
Un sūks;
Bet manas lūpas tad sirdi lūgs
Nomirt šai lielākā maldā.

Smarža,
Ābolu smarža
Valda par pasauli visu,
Un es kļūstu kā telpa, kā telpa un visums.

Smarža.

Vai tā bij laime

Abi
Uz dīvāna cieta un zaļa kā kaska.
Un labi.
Tumsa smaržoja vāri pēc vaska.
Plauktos
Grāmatās runājās burti,
Un putekļi,
Putekļi slīka uz pasauli smagi un gurdi.
Meitenes sirdi
Es dzirdēju pukstam uz saviem pirkstiem.
No viņas lūpām
Asinis kāpa uz mani kā smaržas.
Lai me?
Vai tas bij klusums,
Vai viņas acis brūnās,
Vai skūpstī, kas dusēja lūpās kā šūnās.
Lai me?

Mākoņi slīdēja pāri tik zemu,
Ka valgumu paņēma līdzī no acīm
Un satvēra elpu kā putnu.
Laime?
Bet kamdēļ es nespēju aizmirsties
Aiziet projām no visa,
No telpas,
No istabas, kurā mēs bijām,
Paklājiem.
Kamdēļ vēl pasauli jutu es smadzenēs dziļi kā nazi?

Laikam tamdēļ, ka vārģs vēl es biju
Un nespēju to, ko es gribu.

Un tad es sapratu labi:
Viss,
Viss, ko es tveŗu
Tikai nieki

Un laime?
Mirkli logā ieniris putna spārns,
Reibums,
Sniegs.
Un tad es sapratu labi.

Pagalmā vējš
Spēlēja sēri uz mēness dzeltenās dombras,

Pelkēs gulēja laternu zeltainās astras,
Un kaut kur tālumā
Drūmi
Auga jau skumjas kā Monblāns.

Mans prusaku ansamblis

Dārgā,
Tevis dēļ es par ēzeli ietu uz Tibetu.
Bet tu?
Tu smīni un savus pirkstgalus vilē.
Mana dvēsele guļ tev kā puteklis drēbju vilē.

Slikti:

Tieši tagad

Manas smadzenes slimo ar ģikti.

Ko, vai lai es alus bodīti uzsāku,

Un ja tā neiet,

Pāreju uz vēl ko klusāku?

Slikti.

Un lai kaut drusku tev iztaptu,

Es nopirku divpadsmit prusaku

Un tos palaidu savā istabā.

Tie tagad tur brūngani staigā,

Kožot grīdai un tapētēm vaigā.

Tad

Vecam spoguļa stiklam ar siekalām

Stundā atdevu spožumu senu.

Un uz tā divdesmit triku un scenu

Es un medus šiem prusakiem iekalām.

Kad tev kļūst nemierīgs prāts,
Nāc,
Mīlā,
Atnāc pie manis.
Viss,
Viss vēl tāpat tur pa vecam.
Tavam maigajam plecam
Pret ēnām un vēju
Būs samta lakats, kurā es glabāju rožu tēju,
Tu sēdēsi mana vectēva sarkanā krēslā.
Un tavā priekšā
Istabas zilganā krēslā
Mani divpadsmīt prusaki
Dūdosi
Par cukura baložiem klusāki.
Un uz viņiem aiz loga
Kārīgi glūnēs mana vienīgā vista.
Kad mana istaba
Kļūs tev par tumšu,
Domā, es skumšu?
Nē!
Papīra plānumā izēstu baltmaizes donu
Pakāršu grieztos par lampiōnu.
Visas lietas pieņems dīvainu veidu
Un es pats?
Es uz vecas vārtu atslēgas šķirbas
Pūtīšu fleitu.
Skaņas līs sīkas asas kā tirpas.

Un tad,
Dārgā,
Istabas spīdumā miklā,
Spoguļu spokainā stiklā
Mani mācītie prusaki
Uzsāks,
Cēli un lepni kā pāvi,
Lista — Ungāru dejas — un Grīga — ūzes nāvi —.

Pasaule, stāvi!

Un ja tu,
Miļā,
Par to tikai drusku smietos,
Zini,
Visa sirds mana pārvērstos ziedos.
Un es ar mācekļiem saviem,
Kuŗus veselām naktīm es mācīju,
Brauktu uz Vāciju.
Tur,
Hamburgas izdzīves kaktos,
Kur mitrais gaisss plaušas kā kaktuss
Sāpīgi duŗ,
Tur,
Mani prusaki dejotu valsī.
Lektu degošai pagalei pāri,
Lidotu telpā kā spāri
Un dziedātu angļu dziesmiņas balsī.

Jūsmā
Matroži šautu
Cits citam pīpes no zobiem laukā;
Bet es,
Es tai drūzmā
Lasītu naudu
Tev lielā kapara traukā.
Bet tad,
(Ak, es labprāt dziedātu kādu sentimentālu dziesmiņu!)

Viens mans konkurents briesmīgs
Uzpirks manu labāko viesmīli.
Un tas
Kādā saulainā rītā,
Kad zilā Japānas zīdā
Mani prusaki gul vēl,
Tos pārklās ar zaļo, nāvīgo pulveri.
Velti es tos berztu ar labāko spirtu:
Tie tomēr šausmīgās mokās mirtu.
Pie viņu kopējā zārka,
Lepna un dārga,
Stāvēšu es
Un divi viņu treneri somi,
Klusi un domīgi,
Un mūsu rokās būs pasaules skaistākās vizbules,

Mēs viņus apraksim Hamburgas kukaiņu kapos.

Būs aprīlis gaisā

Un koki lapos.

Bet kas būs ar mani? —

Varbūt kāds domā

Sastapt mani

Zvejojam raudas?

Nē!

Man gribēsies ēst,

Bet man trūks naudas.

Dievs, par ko tu man dvēseli devi?

Un tad,

Dārgā,

Lai aizmirstu tevi

— Savu dziļāko mīlu un postu —

Es lēnām vilkšos uz ostu.

Tur es kļūšu par cietu un eļlotu virvi

Un gaidīšu tādu cirvi,

Kas vienā naktī mani pārcirtīs pušu.

Pušu.

Beigas.

Rīts.

Viens ar milzīgu pildspalvu sūc no debesīm nakts
melno tušu.

Es esmu šķēlies tagad tūkstoš druskās,
Kas citu dzīvi līdzī dzīvot var;
Tās manas ilgas zelta vadzī uzkar,
Ko mūžība kā kvēla elpa skar.

Sākums

Trīs pletkreklus, kas bij man kādreiz tīri,
Un vienas vecas laķenes vēl klāt
Es namsaimniecei atdevu par īri
Un pārvilkos uz nomali labprāt.

Man istaba ar puķi logam priekšā.
Pats iededzis es saulē sārts kā māls.
Var nākt, kas grib, bez klauvēšanas iekšā,
Tāpat kā gaiss, kas smaržo te pēc sāls.

Zem manīm dzīvo meitenes. Tās dienā
Iet žīdiem skveros dārgu veļu šūt.
Es viņu vārdus iegriezis sev sienā,
Jo pazīstams ar tām es vēlos kļūt.

Tās vakaros, kad lampās uzzied liesmas,
Uz balkona, pār kuŗu koki spīd,
Dzied salkanas kā lētas filmas dziesmas
Par cerīņiem un laimi, kur tā mīt.

Bet pretim, viens pie saviem sapņiem dzīvo
Vecs stūrmanis. Tas vienmēr kluss un drūms.
Ap viņu mūžam pīpes dūmi plīvo,
Virš galvas mati plaukst kā rožu krūms.

Kad katru dienu pulkstens nosit divi
Un suņi tup pie virtuvēm un smilkst,
Man saimniece, kas tirgojas ar zivīm,
Nes azaidu, un ēdu es kā vilks.

Viss, kas man bij, tas palika aiz tiltiem,
Pat dakšiņu un nažu nav man līdz.
Tik ir kā jūsma, kas man sirdi pilda,
Un svārkos sabersts druskās rūpju krits.

Tik ir vēl līdz kā drosme, ko var pārdot,
Un ģitāre, uz kuŗas spēlē vējš,
Kad naktīs sētnieks iziet noslēgt vārtus
Un lukturi pie savām durvīm dzēš.

Tik ir vēl, ir, kā cepure, ar kuŗu
Var sētas peļķēs jaunie cāļi braukt,
Un maigi cimdi, lai tie rokās turas,
Kad pirmo reiz būs jāiet kazas slaukt.

Es smokingu un Kantu ādas vākos
Pie tilta sargam atstāju tāpat.
Priekš kāda velna nomalē tāds smagums?
Es vecai dzīvei pieteicis šach-mat! —

Es gribu būt kāds neesmu vēl bijis:
No visa vecā nogriezts, jauns un brīvs,
Jo jūtu — sirdī viss mans rūgtums dzijis
Un tikai maigums dzīvs.

Es gribu iet un līdz ar citiem strādāt
Un nākt no darba nosvēpis un gurds,
Lai būtu tādas tikai domas prātā,
Kas pretim jums kā asi putni spurdz.

Es gribu būt ar tādiem tikai kopā,
Kam dzīves prieks — viens stāds, kas logā nīkst.
Sirds mana likta lielu ilgu stopā.
Un kas to mērķim apturēt vairs drīkst?

Kāds stīvums prātos, redzē plēves aklums
Līdz šim man bijis dziļi kā nekad! —
Še, saule, kod, ja gribi manu kaklu,
Es nemiršu tāpat.

Es esmu šķēlies tagad tūkstoš druskās,
Kas citu dzīvi līdzī dzīvot var.
Tās manas ilgas zelta vadzī uzkar
Ko mūžība kā kvēla elpa skar.

Un glabā tālāk jaunām, cēlām audzēm,
Kas nāks.
No tagadnes, ko lai kā valgmi saudzē?
Es gribu visam pāri būt kā vāks.

Un tālāk traukties, noslaukot no rētām
Ar delnu visu, kas tur bijis lieks.
Cik mana dzīve bija līdz šim lēta,
Tik tagad gaiša viņa būs kā prieks.

Es — balalaikas spēlētājs

Grīns, pilns erētisku dvesmu,
Tagad jau trīs dienas esmu
Raibā, tukšā mazpilsētā,
Gaužam smirdošā un lētā.

Namā, kuņā pašlaik mītu,
Griesti iztriepti ar kritu,
Stūrī liela, plata krāsns.
Un caur durvju gaŗām šķirbām
Vējš nāk iekšā virpu virpām,
Kaktos saujām sakrājas.

Šeit no visām savām bēdām,
Kaislēm negrūtām un rētām
Paslēpies es tupu pikts.
Lai neviens vairs netiek iekšā:
Durvīm sašķobītām priekšā
Milzīgs bērza klucis likts.

Un kad nāk pār namu tumsa,
Tā aiz auss sev sauli gumza:
Manā sirdī skumja krīt.
Tad es savu balalaiku
Tveŗu rokās, lai ko maigu
Uzslulinātu tūlīt.

Ģarām kazas iet uz māju.
Tikko dziesmā ieklausās,
Aptur savu balto kāju,
Balto tā kā bērza tāss,
Un sāk tvert ar vienu ausi
Dziesmas cukuroto rausi.

Mana dziesma jauka, jauka,
(Laikam līst no zelta trauka,)
Te tā smeļ, te saldi lūdzas,
Pārkāpj kastaņus un jūdzes,
Pārkāpj torņus, sētas, zvaigznes,
Rasu ņem un projām aiznes.

Un jo lulinu es ilgāk,
Jo man melniņš saldāks plūst,
Tā kā katra zilā smilga
Alkās iesmilkstas un lūst,
Tā kā visas peļķes žūst,
Rieņos balts kļūst katrs sodrējs
Un nekad nav melns vairs otrreiz.

Atdzimšana

Es krogus aizmirsis un dievanamus arī,
Viens klīstu nomalē, kur zeme kūpēt sāk.
Pār mani saule spīd, un liecas liepu zari,
Un vēji pieceļas un silti pretim nāk.

Es kājas atloku un viņas grāvjos lieku,
Kur straumes putojot kā alus gaŗām skrien,
Ar skatu noglāstu es katru sārto slieku,
Kas klusi vizmojot no zemes pretim lien.

Kāds valgums smaržojošs uz visām koku sētām!
Tas, pilēs saplūstot, uz leju zālēs brūk.
To lēni leju es uz savām lūpu rētām,
Lai sirdi veldzina tā valgums salds un rūgts.

Un tad es pasmaidu un ceļu rokas augšup.
Pār mani putni slīd, un nobirst mākons valgs.
Un tad es sajūtu — es dziļi zemē augšu,
Un kāpšu debesīs kā smarža tīrs un smalks.

Pavasaris

Pavasars.

Saule.

Sniegi, kas pārklāja sētā sārtās ķieģeļu kaudzes un
riepas

Un bija maziem bērniem līdz žodiem,
Nokusa šodien.

Liepas

Smaržoja velgas un smailas.

No malkas šķūnīša izlaistais gailis

Dziedāja skaļi uz jumta kā mulla Kairā.

Un tad es nespēju izciest to vairāk.

Noslēdzu centrālās apsildes čuguna pākstis,

Atrāvu logus,

Ieplūda gaiss,

Pārklādams samtainos krokus,

Rožainās tapētes, grīdu un stiklus

Miklus

Ar sudraba plēvi un trīcošu rasu.

Basas

Līdz ceļiem

Es noāvu kājas,

Izgāju ilgi no mājas.

Staigāju klīdu,

Gribēju ielās starp ormaņiem, naktssargiem, staigu-
lēm

Sagaidīt rītu.

Rītu.

Tumsā es dzirdēju
Ūdeņus notekās rūcam,
Smaržojam skārdu,
Krāsotus vārtus.

Gaiss bija piekārts ar miglu,
Un kaut kur tālu aiz vairākām jūdzēm
Tvaikoņi gaudoja dobji it kā caur stiklu.

Kūstošo sniegu
Es ņēmu kā sudrabu plaukstā,
Lai redzētu ūdeni no viņa plaukstam.

Ceļus es liecu pie zemes,
Lai man caur gurniem kā saknēm
Kāptu sulas un drēgnums uz augšu
Līdz sirdij,
Līdz smadzenēm zaļganisārtām,
Varbūt, ka kopā ar liepām es arī tad,
Pienākot vasarai, plaukšu.

Brīnums

Zeme,
Zaļā, apaļā zeme,
Kad tevi noglāstīt vēlos,
Tad es nopērku gumijas bumbu
Veikalā mazā,
Kur kasiere smaida par naudu.

Un tad es izeju ielās
Ar gumijas bumbu virs galvas
Smaidošs,
Laimīgs.
Ormaņu zirgi izplestām acīm
Noskatās mani.
Suņi
Bariem skrien līdzi;
Bet mākoņi valgie
Ar elkoņiem atspiežas baznīcas torņos
Un vēro.

Bet es
Eju ar gumijas bumbu virs galvas
Smaidošs,
Laimīgs.
Saule spīd acīs,
Bet es redzu tikai — zemi;
Vēji pūš lūpās,
Bet es jūtu tikai — zemi.
Kurp es kāpu
Vienalga
Kalns, koki, žogs,

Ormaņu kulba vai kiosks:
Es nesu zemi uz rokām un diezgan.

Cilvēki nīcīgi nosmīn,
Bet bērni kliez skaļi:
— Lūk, Čaks iet
Un zemi nes rokās! —

Un es eju.
Ar gumijas bumbu virs galvas;
Skūpstu to
Un man liekas:
Tās pasaules maigākās lūpas;
Glāstu to
Un man liekas:
Sievietes krūtis es skarū.
Zeme!

Un tad es nostājos ielā uz stūŗa,
Kur kādreiz bijusi telefonbūda, —
Un kliezdu:
— Ļaudis,
Kaķi, suņi un zvirbuļi,
Jūs, kas akmeņos mītat,
Nāciet:
Man zeme guļ rokās,

Nāciet skūpstīt to,
Nāciet ieelpot to,
Zemi,
Zaļo, apaļo zemi.
Ļaudis —

Un es redzu,
Kā rindās nāk
Kaķi, suņi, simtkāji, tārpi,
Zvirbuļi atlaižas baros,
Sēstas uz bumbas,
Bet ļaudis
Iet nīcīgi gaŗām
Un nosmīn:
— Traks,
Viņam maiguma trūkst. —

Bet es stāvu uz stūŗa
Ar gumijas bumbu virs galvas.
Saule beidz spīdēt,
Bet es stāvu,
Lietus sāk līt,
Ilgi, ilgi,
Bet es stāvu
Un kad tas beidz,
Es vēl esmu uz stūŗa
Ar spīdošu bumbu virs galvas.

Esmu
Tīrs, mirdzošs, valgs,
It kā viss rūgtums ar lietu
Būtu notekās zudis,
Esmu,
Viens,
Brīnumam ticot.

Daba

Un vienā vasarā,
Kad man par daudz kļuva savāda sirds,
Es aizgāju laukos.

Veselām dienām
Klīdu mežos un pļavās,
Dzēru peļķes,
Ēdu mellenes,
Un manas pēdas kļuva biezas kā ozolu miza.

Un reiz,
Kad es iegulies zālē,
Vēroju zilgmē, kā vēji auž mākonī mazu
Mani satika vīrs,
Vecs,
Ar lāpstu pār pleciem.

Izdzirdis manu savādo sirdi,
Teica —
Dēls, nāc man līdz,
Iesim strādāt —
Un viņa vārdi nopūta pienenēm pūkas.

Un tā
Es visu to vasaras galu
Strādāju dziļi mežā,
Rokot ūdeņiem gultas.

Un tagad?

Tagad
Atkal es stāvu pilsētā bulvāra vidū
Un smaidu:
Jo nekas mani neuztrauc.

Man var staigule pieteikties līdzī,
Žīds,
Mani pagrūst var gājējs, pašpuika, džentlmens,
Mani var aptraipīt tramvaji, auto —
Vienalga.

Visu vasaru es esmu gulējis sūnās,
Glāstījis saknes,
Stāstījis pasakas sēnēm
Un lasījis rasu no lapām.

Visu vasaru mēness audis zeltu man acīs,
Un mūžība
Gulējusi man kā lapa uz pieres.

Vēl tagad
Pirksti man smaržo pēc medus,
Sirdī kā ābolā sēklas guļ miers,
Bet smadzenēs šūpojas
Ezeru mirdzošās miglas un dienvidu dvingas.

Ilgas

Vai lai es aizšauju durvīm bultu?
Šodien
Es visu dienu neuzklāju savu gultu,
Lai redzētu kāda izskatās mana dvēsele
Sapņi?
Nogriezti ceriņi vāzē.

Sakiet,
Sakiet,
Vai jūs esit reizēm splāvuši slepen
Ielās uz trepēm,
Kur blakus ubagam greizam
Top pusdienas saule?
Tad tā smaržo pēc grauzdētām mandelēm.

Šodien uz lūpām
Es jūtu melnus, šķiedrainus puteklus klūpam:
Laikam ostā no kuģiem ceļ ogles.

Visi pilsētas zēni
Ķer Zundā pie Ķīpsalas mailītes
Un cep tās
Uz saulē karsētiem ķieģeļiem.

Ak, basas kājas!
Brauksim ormanī šodien
Un noausim basas kājas.
Skaistie mušu kodieni!
Sanākiet, sanākiet, mušas,
Kodiet, sūciet asinis:
Mūsu lieli balti un maigi kā asni.

Visi pilsētas zēni
Ķeŗ Zundā pie Ķīpsalas mailītes.
Nomaļas laipas
Siltas kā uzkarstēts ūdens.

Brauksim,
Brauksim uz turieni ormanī
Un noausim basas kājas.

Klejosim ilgi,
Bez stājas.
Ceļu mums rādīs skudras.
Pūkās, kas lidos gaisā,
Gaisma pilēs kā sudrabs.

Darvas pilieni saulē
No jumtiem, kas lēni saligst,
Kritīs saules puķēs
Un tur par sēklām paliks.

Dārzā, kur sauli šūpo
Pļāvēja izkopts,
Saskaitījis saknes,
Balts avots no zemes izkāps.

Klejosim ilgi,
ilgi.
Zāle kā elpa būs mīksta.
Vējos, kas vizmo gaisā,
Sēdīsies putni kā ligzdā

Un kad mūs pārņems gurdums,
Gulēsīm zeltainās smiltīs.
Gaŗām ar sauli murdā
Vakars mums aizies silti.

Dziesma kazaragam

Krastā es uz sārziem priežu balķiem,
Vējš man lūpās sūras smaržas pūš,
Bet tev ūdenī starp akmeņiem un aļģēm,
Aizslīd viegli viss tavs ātrais mūžs.

Saule klūp uz neredzamām trepēm,
Upē krīt un izkūst tur kā sviests.
Anniņmuižas lepnā dārzā slepen
Man jau līgans makšķerkāts tev griezts.

Paskaties vēl reiz uz Zaļo Zundu,
Paskaties kā laivas airiem zied:
Droši vien pēc vienas siltas stundas
Tevi būs mans āķis ķēris ciet.

Nem vēl reizi dzidrās straumes elpā,
Sārto smilti savām spurām skar,
Jau pēc mirkļa raušu tevi telpā,
Kuņā putni tikai mirdzēt var.

Mušas bariem, laižoties uz zirgiem,
Smilgās klups un tur starp stiebriem sīks.
Tev, kur acs vēl tagad ruda mirgo,
Spīdēs valgs mans āķis ass un līks.

Un tu mirsi blakus man uz balķiem.
Tavā kreisā palikušā acs
Sapņos vēl par ūdeni un aļģēm,
Bet tev elpa pušu trūks kā mats.

Zekseru spēle

Šodien es kā agrāk visu rītu,
Kur gar sētām saulē sudrabs kāp,
Zekserus ar puikām kopā situ,
Tā kā roka man vēl tagad sāp.

Liels bij prieks bez cepures un kurpēm,
Vienā kreklā, tā kā miesu redz,
Pogas sist, lai tās kā trakā skurbā
Saulei acīs bezkaunīgi lec.

Liels bij prieks turpat aiz stūra grāvī,
Kur jau ūdens silts un brūns kā rums,
Iekšā gāzties tieši tāds kā stāvi,
Kad par daudz sāk pārņemt nogurums.

Liels bij prieks tad just ap sevi zāli,
Ūdeni un siltās debesis,
To, kā līp pie sāniem sārtie māli
Un no elpas izzūd vājums viss.

Liels bij prieks no jauna augšup celties,
Spēli sākt un beigt to tikai tad,
Kad jau saule visus jūmtus zeltī,
Sētām šķirbas mirdz kā zelta mats.

Pēc lai spētu nogulties uz dēļiem,
Smags un kūpošs, sveķu smaržu josts,
Kamēr vējš ar savu samta mēli
Paņem sviedrus man no miesas nost.

Kālis

Preču vagonā iemest un atvests
Tas no Kurzemes tālās caur Sloku,
Kur gar ceļiem iet ozolu gatves
Dievam vakaros skūpstīt roku.

Vēl ap miesu tam smiltis turas,
Pilnas smaržu un spīduma sārtu;
Bet viņš neredz vairs mākoņu spuru,
Un to,
 ka ceļš tur virs sevis vārtus.

Dziļi pārsteigts, ar aizrautu elpu
Kaudzes virsotnē garo viņš bikli.
Apkārt tirgus betona telpa,
Jumtā debesis tēlo stikli.

Lemts tur nav viņam ilgi gaidīt:
Drīz to paņems par santimiem dažiem
Jaunas meitenes pirksti slaidie
Un to atdos virtuves nažiem.

Naži ieegrims līdz galam elpā.
Tad kā kūpoša mute nāks katls.
Tikai mirkli atmirdzēs telpā
Kālim miesa kā dzeltens atlass.

Pirmā vilšanā

Es atkal šeit, kur piedzimt man bij lemts,
Kur blakus dadzim esmu smiltis audzis.
Ak, nomale, kamdēļ tev ļaunā ņemt,
Ja pāraudzis es tavas mēslu kaudzes? —

Nem labāk vēl un mani augšup nes,
Kur zilgme nebeidz pāri zemei tecēt,
Var, var uz katras tavas izkārtnes
Vēl manus pirkstu nospiedumus redzēt.

Es esmu tavš. Bet gribu lielāks kļūt
Un vienīgi ar tevi tikai kopā —
Lai jauna dzīve nāk no tavas kūts,
Un svētums atdzimst katrā tavā lopā.

Bet tagad, tici, viss man šķiet tik svešs,
Tik skarbi baigs, ka jūtu elpu smokam.
Man saule pretīm sūras smakas dveš,
Kur skrandu vīšķis stiklos katram logam.

Kurp vien tik skatos, pārmainījies viss,
Nekā, nekā no tā, kas bijis kādreiz.
Ap mani redzu, cita dzīve ris
Un sirdi, sirdi skaņ kā asas nātres.

Ak, nomale, vai tā vairs esi tu,
Par kuņģu teicis esmu tik daudz maiga?
Vai vēlies tu, lai tevi aizmirstu,
Kam tik daudz visur tev no jaunā laika.

Gar taviem dārziem tagad asfalts stīdz,
Virš taviem kokiem viļņo metallmati,
Sēd katrā logā patafons un dīc
Un aptin sirdi kā ar saldu vati.

Kur agrāk likās viss tik skumjš un kluss,
Kur tikai kūtīs sēri govis māva,
Skrien tagad gaŗām šņācot autobuss
Un eļļa smiltīs zied kā brūna rāva.

Kur gaismu tumsā deva tikai sniegs,
Jau gaŗos kātos sakāpuŗas spuldzes.
Uz jumtiem naktīs zelta papi liek
Un mīkstā maurā vēso bruģi pulcē.

Kad vakaros sāk dāŗzos smarŗot siens,
Vairs puikas neiet ųurkas ųaut ar stopu,
Bet lepni sev ap kakliem ųlīpses sien,
Uz ųeņķi iet un alu dzeŗ ar stopu.

Aiz jostas viņiem katram nazis līdz.
Lai pamēģina tikai tos kāds aiztikt,
Tad droŗi varēs tas, kad atnāks rīts,
Sev debesīs par godu puķes laistīt.

Es atkal te, bet viss man ųķiet tik sveŗs,
Tik skarbi baigs, ka jūtu elpu smokam.
Kam priedes tur, kur redzams tālais meŗs,
Kam saule nepil vairs uz manām mokām, —

Pārvērstā nomale

Stāvu nomalē tālā uz stūra,
Kur līdz galam pat neiet tramvajs
Un kur saimnieka baložu būri,
Reiz ar akmeņiem sasitu skrambās.

Rokās cimdi un sudrabā nūja,
Sirds ar rūtainu uzvalku sedzas.
It kā sveicot no palodas dūja,
Spārnus vēdot, grib sēsties uz pleca.

Redzu, garām tāpat vēl kā senāk
Aizved mironi vienkāršos ratos,
Puikas kaķus pa jumtiem dzenā
Un man bruģis nes smiltis matos.

Saule, saule uz pasaules zīda,
Tā kā dzeltens balodis lido.
Gailis vistas kā kaņepes mīda.
Vecas akas žūst pagalmu vidū.

Gausi tālē kāpj burkānu vagas.
Seklos grāvjos, kur ūdens staigā,
Tup kā zvirbuļi treknas smakas.
Vēji skrienot sit spārnus vaigā.

Un kā zelta lapseņu pilni
Dūc virs renstelēm tēlegrāfstabi.
Pāri mājām kāpj plašuma vilnis,
Kluss un saulains kā lauku kapi.

Savai dvēselei atsitis spundi,
šeit, kur kazas es agrāk dzinis,
Stāvu, laikam, jau otro stundu,
Bet neviens par to neliekas zinis.

Eju klāt vienam zēnam un lieku
It kā glāstam uz galvas roku.
— Laid, — viņš saka, — tu redzi, ka slieku
Es no zemes sev āķiem roku. —

Skatos, brūngana māmiņa zosis
Dzen aiz pēdējām mājām ganīt.
Viņu laiks pat nav varējis plosīt,
Droši, droši tā atcerēs mani.

Bet kad vaicāju, atskatās asi,
Un tad atņurd man: — Nevaru vaigā
Acu vājuma dēļ es vairs pazīt
Katru klaidoni, kas te staigā. —

Tad es eju un dzeru alu.
Un kā atmiņai no šīs dienas
Pērku nazi ar rūsganu spalvu,
Ko sev pilsētā pakārt pie sienas;

Ko sev ņemt un reiz pārgriezt elpu...
— Bet par beidzamo asins lāsi,
Vai tu, nomale, savu telpu
Tad pār mani kā mašu klāsi?

Laikam nē. Citi ļaudis un sāpes
Tevi berzušas sīku un mazu.
Tik no skursteņiem dūmi kāpjās
Bālās zilgmes ūdeņos pazust.

Kad es gulēšu morgā bez zārka,
Lielai tumsai pie spārna placis,
Varbūt nāks kāda kaza vārga
Un ar mēli man aizvērs acis.

Tagad eju uz mūžu. Pie tevis
Es nekad vairāk nenākšu citreiz.
Tikai dziesmas, ko līdz tu man devi,
Kādreiz spēlēšu skumdams uz citras.

Slinkums

Pusdiēna. Es sēdu viens uz sola.
Kaut kur cerīni kā vēnas zili zied.
Brokastīs man negaržo vairs ola,
Vakarā es nezinu kurp iet.

Tā jau sēdu, liekas, trešo stundu,
Būtu jāiet trotuāram līdz.
Apkārt tikai vientulīgi dundurs
Sic.

Būtu jāiet kaut kur alu iedzert.
Saldējumu. Liekas, karsts.
Tikai bail, ka neiekaist kāds dziedzers,
Un būs atkal jāskrien meklēt ārsts.

Kaut kur, dzirdu, ielās izkūst auto.
Nīrb no smaržām un no saules gaiss. —
Pasaukšu es kādu nīpru skautu,
Lai man sirdi patur mazākais:

Jo tāds slinkums, mani māc tāds slinkums,
Ka neko vairs negribas pat just.
Domas dīvainas un kūtras kā flamingo
Tikko kust.

Ak, šis lielais, saldaiss, baigais slinkums.
Kā viņš spējis mani sasaistīt:
Zēna gados es vismaz ar lingu
Gāju logus kaut kur izdauzīt,

Zēna gados es vismaz uz Zundu
Skrēju zvejojot tur, kur alksnis līks.
Tagad? — Tagad, liekas, trešo stundu
Sēdu jau es viens un nekustīgs.

Nemiers

Plaukst koki
Un ceļas pret sauli kā zaļi mirdzoši loki.
Nez, vai es līdzi tiem plaukšu?

Kā es gribētu irdnē pirkstus kā saknes ielaist
Tepat uz vietas — bulvāros, ielās!
Un dzīvot,
Lai pār mani logi kā mirdzoši vēji plīvo.

Es dzeru, es elpoju, gribu un kustu.
Es redzu uz Latgales ceļiem krustus,
Putnus, kas pārlido Afrikas stādus,
Putekļiem klātus,
Jūras, kas savos dziļumos rožainās radzes
Atsedz.
Bet manī nav miera.

Un vakaros bieži
Stundās,
Kad mežos uz upēm iet brieži,
Kad mūžība pil katrā sliekā,
Man liekas,
Es stāvu

liela

tumša laukuma vidū,

Kur es bērņībā bumbas situ
Un kur toreiz pēc zirgiem oda.

Zvaigznes atspiežas uz manas pieres,
Baloži siltumu meklē zem mana zoda,
Debesis zilas,

zilas kā cilvēka vēnas,
Bet prieks manā dvēselē nenāk.
Es dzirdu kapsētās sabrūkam kapus,
Renstelēs ūdens apklust.
Uz oļiem gulst mitrums kā sudrabs.
Pār miesu rit vēsuma skudras.
Bet manī nav miera.

Un tad es eju,
Eju
Ar zaļganu, gurušu seju
Kaut kur tumsā un vārtos,
Kur rūktu reibumu pārdod,
Kur dzīvi ar fiskara asmeni kāрто,
Bet man nav miera.

Un tad krāvāti saslējis labāk:
Tā vēl manu lepnumu glabā,
Klimstu kafijas namā.
Radio jūtu: ķirši zied Jokohamā,
Upēs peld rožainas zivis,
Bet es sēdu,
Sēdu,
Dzeņu zelteri aso par diviem,
Un man nav miera.

Kafijas zilganā smaka
Kā mūžība smaga un traka
Glūn,
Padara manas smadzenes brūnas,
Pārklāj manus nagus ar tumsu
Un manus sapņus kā papīru gumza.

Un tad pēkšņi
Gribas visas zeltera glāzes plaukstā sev iesist,
Apvainot vienu viesi
Un tam uzgāzt uz galvas,
Bet es sēdu kā izliets no alvas,
Sēdu
Un nezinu, kamdēļ mana kravāte slienas vēl augstāk.

Salst.
Mūzika lēni skumīgu tango valsta,
Visās kristalla vāzēs
puķes kalst.

Bet man nav miera.
Jūtu —
Sievietēm maigi zem drēbēm briest klēpji,
Dzērāji sirdis slēpj glāzē.
Čikagas ielās
Zūd gājēji vēlinie,
Un no saules staru dzēlieniem
Tuksneši raustās un kāšē.

Un tad es redzu —

Visi pulksteņu rādītāji izaug lieli kā masti
Un sirdī man griežas.

Un tad es redzu,
Kā briesmīga aste
Mana mēle
Ceļas un sviežas
Pret visiem pasaulu krastiem.
Ar vienu kliedzienu īsu,
— Kur saule, — es trīsu
Trīsu —
Un izpilu viss sava kliedziena beidzamā lāsē

— Jocīgais, saule,
Lūk, viņa kā citrona šķēle
Peld jūsu glāzē —
Jaunkundze pienāk un saka.
Uz viņas pirkstiem un elpas kā neļķe zied laka,
Laka.

Pār pasauli sabriest un gulst
Trūdu un asiņu smaka.
Apstājas pulss.
Zvaigznes satumst un pārvēršas zemēs.
Cilvēki tēmē.
Nav miera,
Salst.
Visas pasaules vāzēs
puķes kalst.

Es alkstu citu veidu

Arvienu vairāk un vairāk
Man negribas cilvēkam būt,
Vārgums.
Par rožainu stārku
Kairā
Es vēlētos kļūt.

Kaut vai par mazu māju,
Kur dzīvo ģimenes trīs;
Vai krēsla kāju,
Kas salūzīs drīz.

Arvienu vairāk un vairāk
Man netik par cilvēku būt.
Viss kaislību kairums
Manī pamazām zūd.

Kaut es kļūtu par kaktu
Pilns zirnekļu tīklu.
Vai vienkāršu mīklu
Un oranža kaktusu.

Kaut vai par plāceni
Un savas istabas grīdu:
Tad man nebūtu jāceļas
Katru rītu.

Saule manī sēstos.
Suns piegrūstu purnu.
Es cilvēkiem pazoles plēstu.
Bet kur nu!
Velti es savas smadzenes žņaudzu un burnu.

Es esmu tikai cilvēks
Sīks, mazs.
Un kas ir mans spēks?
Nekas.

Par sevi desmitreiz augstāk
Var sienāzis lekt.
Velti es saucu sev zvaigzni plaukstā:
Man ļauts tikai degt.

Ak, kaut es varētu pārdurt rietus,
Lai viņu vīns manī plūst.
Tad savu sirdi kā ziedu
Celtu vējā, lai lūst.

Un visā telpā tās smarža vāra
Lai tvan,
Sakot, cik sirds bija kāra
Man.

Pārsistā spuldze

Ak, spuldze pārsistā pie mana tumšā loga,
Es tevi mīlēju, kā tikai mīl vairs sevi.
Aiz mazā kioska, virs brūnā kļavu koka
Tu gaismu naktīs man līdz pašam rītam devi.
Bet tagad pārsista, liels caurums tavos sānos,
Tu kļūsti tumšāka par katru manu kaktu.
Un naktīs lietainās es rīta svārkos plānos
Vairs skatīt neēju, kā zied man logā kaktuss.

Plūst tevī nakts un vaid, un savas tumšās šausmas
Kā milzu spārnus triec pret stiklu palikušo,
Un zilais trauslums pats no savas nāves jausmas
Vēl tikko ieskanas un viegli pāriet pušu.
Un drūp un zemē krīt, kur bruģa smiltis kāras
Pēc brīža viņu tveķ un kopā vāc un slauka.
Tad mirdzošs skauj to laiks kā rožu lapas vāras
Uz ielu trokšņainā un asfaltētā trauka.

Tu, pakārts liķu dārzs. Skrien sīcot tevī mušas,
Bet ārā netiek vairs. Un pilnas zvaigžņu trīsu
Tur, bada dzeltas, līmst un, stingas palikušas,
Uz taviem stikliem guļ un trūd ar smaržu īsu.
Tu, riebiģs galvas kauss ar bezveidīgu seju,
Kas stabā šūpojas bez elpas un bez vaidā.
Kad vaigs tavš dzisušais gar logiem sverās lejup
Tas sirdis stindzina un manus sapņus baida.

Es tevi negribu, no sava staba zūdi
Tu, manas nāves rēgs. Prom tevi vienmēr dzīšu,
Līdz tavu ķermeni raus tumsas baigie plūdi.
Ja nē, tad tevi pats es beidzot sadauzīšu.

Sapņo

Sapņo un tu nebūsi mazs:
Visa pasaule tevī liesies kā kvass.

Sapnis viscietāko tēraudu dzel,
Un cilvēku visam pāri ceļ.

Sapnī tu pats topi sākums,
Pats sev par sakni un zelta vāku.

Sapņo!

Gadījums ar lāpstu

Viss viens
Siens, koki, trepes, suns un es
Vējš, kas mums pāri smaržas nes,
Viss viens.

Šī delna, ko es galdā lieku,
Šī mūzika un dzidrais gaiss
Ir vienā vērtībā ar slieku
Un mākonī, kas saulē gaist.

Reiz rakt es ņēmu rokās lāpstu,
Bet jūtu, viņa man ko čukst:
— Griest Sīriusa irdni slāpstu,
Kur citas saknes lien un pukst. —

Tad klāt tai pieliecies, es teicu:
— Pār mani riets kā duncis zib.
Ak, gadu plānumš! Tad nu beidzot
Tu izdvesi, ko siršs tev grib.

Un visu vakaru un nakti
Ar viņu runājos es viens,
Uz puķu stiebriem svīda blaktis,
Un sapņoja par lietu pliēns.

Pie brūnām alām žurkas ēda;
Un sikspārņi, kas zvaigznēs nāk,
Ar saviem spārņiem tumsu plēta,
Kas klāja mūs kā smaržu vāks.

Kaktuss

Un tad tu manā elpā nāc,
Pilns reibas rožainas un tvaika.
Un viss, kas manā sirdī krāts,
Par medu kļūst pirms sava laika.

Tavs zieds kā karsts un liesmains stars
Līdz dzīlei pārdur katru kaktu.
Kā skūpstš tik viegls tavs ausu svars,
Un tas tu esi, tu — mans kaktuss.

Kad visiem plakstos sēstas nakts,
Tavs zieds kļūst tumšs kā manas dziņas.
Deg zvaigzne — zilgmes zelta blakts —
Bez saprāta un sirdsapziņas.

Viss manī mostas sūrs un biezs,
Tvikst manas rokas asinsdarba.
Un bezgalībai delna niez
No zemes pieskāriena skarba.

Ak, kaktuss, paradīzes zieds!
Uz smiltīm tropos snauž tavs sākums.
Tu manu elpu bultā liec,
Un pāršķel debesis kā vāku.

Kas pasaule? Tik ledus plāns,
Pirksts, putni, skūpstš, ko tu man dodī.
Pie krasta sapņo hidroplāns,
Kaut būtu viņš tik mazs kā odi.

No sava kakta zvaigzni plaukts
Ar rūti tvarsta līdz pat rītam.
Un mežos sēnes tīko augt
Uz manas iepuvušās grīdas.

Nem lūpas un ar skūpstu liec
Tur vērties rožu krūmam brīvi.
Māns būs tā katrs saldaiss zieds,
Bet tikai mans vairs skaists šai dzīvē.

Fransuā Vijon'am

1.

Tu, kas rakstiji dziesmas par zagļiem,
Būdams zaglis un slepkava pats,
Tavas balādes lasot, pat akliem
Kļuva mirdzošs un redzīgs skats.

Nāc no stādiem un saknēm laukā,
Kur tavs ķermenis sadalīts plūst,
Rokas slacini kapara traukā,
Lai tā ūdens par smaržu kļūst.

Pāri gājuši gadi bezgala
Tomēr trausls kā stikls tas laiks,
Kas mūs vienu no otra dala
Savā mirdzumā skarbs un maigs.

Tava lepnā un savādā slava
Plūst pār zemi kā arōms dīvs,
Un vēl tāda neviena nava,
Kas tev teiks — Tu vairs neesi dzīvs. —

Mitros plauktos un dzīvokļos dārgos
Ādas sējumā elpo tu mazs,
Kā ar rasu tu slacini vārgos,
Gļēviem dvēselēs saplūsti ass.

Kad es redzu, kur brūngans tu guli
Un uz tevis snauž sapņodams laiks,
Tad pat sniegā man iemirdzas jūlijs,
Kļavs virs pleca kļūst medains un maigs.

Pāri ciešanām savām un nāvei
Gāji lepns kā gaisma, kas plīv,
Un nu vakara mākoņos stāvi
Tu virs galvas man mirdzošs un dzīvs.

Jūtu — sirdi, kas paliek bez elpas,
Rožu vainagā pirksti man liec.
— Pāri kociem, namiem un telpai
Dzejniek, ņem un to galvā sev liec!

2.

Daudz reiz dzīvē tu zobenu cēli
Pret to vietu, kur cilvēkiem sirds,
Vīnā veldzēdams acis un mēli,
Lai kā straume iejūsma irdz.

Līdzī cīruļiem spurdza no rīkles
Dziesmu pulks, un tu, mūžības dzelts,
Vienmēr būsi un paliksi mīkla
Tiem, kam skaistums šai pasaulē velts.

Visu mūžu no kroga krogā
Gāji liksmodams skrandains un ciets,
Bet tev dvēsele reibuma kļokās
Slēpās zila kā vizbules zieds.

Tevī klausījās, aizturot elpu,
Krogos meitu un klaidoņu bars,
Un kā zibens caur dūmaino telpu
Dzēla sirdis tavs vārds tiem kā stars.

Es vēl tagad pa pasauli kultos
Viens kā pūsma, kas ūdeņus grūž,
Bet kad izmisums mostās, kā bulka
Mani caururbj tavs traģiskais mūžs.

Tad, kad cietumos iemeta tevi,
Labām dūjām, kas nesa tev ēst,
Savas skaistākās dziesmas tu devi,
Lai tās sāpes nes ļaudīm, ko dzēst.

Važām zudis tu mežus un āres
Tvēri, smaržu un ūdeņu kārs;
Tev bij barība peles un spāres,
Zemes rieksti un medus vārs.

Bet tad pēkšņi tu pameti dzīvi,
Kas tu biji? Grēks, skurbinošs malds.
Visvienalga. Tavs vārds laika šķīvī
Atviz cilvēkiem sūrstošs un salds.

Tavā rūktā un dzeļošā varā
Pajūk viss, kas man elpā bij vārs.
Jaucos atkal es cilvēku barā,
Kožot dzīvē, kā ābolā kārs.

Nomales bodīte, es un Amadeuss Hofmanis

Jānim Sudrabkalnam

1.

Tur, kur nomale šosejas pulcē,
Vienā šķērsielā bodīte ir.
Virs tās izkārtņi — Anna Šulce —
Čīkstam dzird.

Aiz tās iesākas fabriku rajons,
Sienas elso un skursteņi kūp;
Melnās barakās strādnieki mājo,
Un no degvīna smadzenes drūp.

Rītos agri, kad ieliņa tīta
Miglā smagā un brūnā kā trāns,
Tur virs atvērtām durvīm kā tītars
Guldzot lamājas piekārtais zvans.

Slaida lete stāv apsegta mantām,
Un virs viņas, tā pēdas trīs,
Šaurā kukaiņu ķeramā bantē,
Viena muša trīs.

Blakus medum tur dzeltenās ziepes,
Blakus mucām viens putraimu maiss;
Kurvī rundstiķi cieti kā piepe —
Un to visu klāj piesmacis gaiss.

Vēl tur siļķes guļ etiķi, burkā, s,
Garžas dēļ drusku citronu tām klāt.
Un lai naktīs tur neiekrit žurkas,
Vāks tām pāri ar ķieģeli klāts.

Var pie šulcenes, šulcenes dabūt
Smēķus tikai ar virsrakstu — Šiks —
Jo tas kvartāls, kur katru stabu
Rotā elegants uzraksts — Toms Miks —

Bet kas šulcenei yecai var tiešām
Būt kā ananass čaugans un gards:
Tā ir maize no Zemgales kviešiem,
Goda vārds!

Kas to ēdis, no brīnumiem plauksta
Kopā sitīs, ka āda lai kvēl, —
Un tad iebrēksies pēkšņi — Dievs augstais,
Dodiet vēl.

Vai kur var tādu bodi vēl atrast,
Kur viss būtu tik labs un tik slikts?
Kur uz krīta var dabūt sev katrs,
Un ja nemaksā — pļauka kā likts.

Tur līdz naktij aiz balta galda
Pate šulcene, šulcene stāv,
Naudu skaita un skaitot valda
Kupla miesās un lepna kā pāvs,

Katrā rokā tai gredzeni mirgo,
Zelta pulkstens no blūzes blenž,
Ja kāds tiepjas, ka lētāks kas tirgū,
Viņa norūc — Frecher Mensch. —

Viņai kucīte trīcošiem stilbiem,
Un Angoras runcis īsts.
Tai caur nāsīm dzied elpa kā svilpe,
No kā virslūpa raso un svīst.

Viņai gulta pildīta pēļiem;
Bet pie sienas, kur Kristus griezts,
Zelta uzraksts uz lakotā dēļa:
Šulces liktenis mīlēt un ciest.

Visu klāj vēl tur rožaina migla,
Un starp mēbelēm prusaki lien;
Tur uz sienām, uz drēbēm un stikla
Just var smaržu, ko izelpo pliēns.

2.

Šeit es bieži ar draudzeni kopā
Nāku krēslā, kad gurdens man prāts;
Šulce ieliektā kapara stopā
Kvasu lej un no aizdusas šņāc.

Lai mums prāts vienmēr paliktu vesels,
Tad uz pannas, kas vizmo kā zīds,
Šulce ienes mums izceptas desas,
Tās no karstuma kvēlo un trīc.

Un es sēdu un ēdu un ēdu,
Tauki smaržo uz lūpām un kūst.
Kvass nāk sirdī un mierina bēdu,
Līdz tā kūst.

Un tad rokas es lieku uz galdiem,
Sienām, stikliem, kur zirnekļu plīvs,
Un no sajūsmas tikko vēl valdos,
Jo es jūtu, es vesels, es dzīvs.

Un pār mani zied griesti un gaisma,
Puto tālums un zilgmē kāpj mežs;
Un man šķiet, katra rīziņa plaisma
Pretim rožainu arōmu dveš.

Tad es nezinu vairs, ko lai daru;
Pirksti sāk man kā plakstiņi tvīkt.
Vai lai nazi kā plaukstošu zaru
Lieku vāzē, lai zaļo un nīkst?

Vai lai kāpju uz galda es virsū
Un no dzīvības iesāku smiet.
Varbūt rīt' jau pirms saules es mirstu,
Un uz debesīm paceļos iet.

Vai lai mākoņos ielieku rokas,
Kāpju upēs, kur tvaikoņi peld? —
Zinu es, cik var skaistas būt mokas
Kā uz ielām mirdz mēsli kā zelts.

Zinu, zinu no sirds nekas nezūd
Viss ar laiku kļūst salds tur kā piens.
Kas no stādiem šeit sliktāks par Krēzu?
Kas? Neviens.

Jūtu, jūtu pie pirkstiem līp lapas
Zāļu smaržas nāk drēbēs un rīkst.
Kāds sniedz skūpstu man pretim no kapa,
Lai man zvaigznes uz lūpām dzimst.

Ak, šie sapņi uz bodītes sola
Viņi dīvi kā meitenes skūpsts,
Runcim acis baložus sola,
Un kā iedomas garaiņi kūp.

Zeme, teic, kur tāds skurbums var rasties?
Tavas smiltis uz mēles man kūst,
Tavi strauti kāpj ārā no krastiem
Elpā nāk un caur dzīslām man plūst.

Būšu mūžīga maize, es būšu
Tiem, kas laimes un brīnumu slāpst.
Dzirdiet, saknes zem irdnes plīst pušu:
Arī sulas uz sauli grib kāpt.

Mīlu, mīlu es visu — kaut velti —
Smaržas, elpu, kas skropstā man dus,
Gaismu, pūkas, kas acīs nirst peldēt;
Tamdēļ bieži es spēju būt kluss.

Tikai nezinu kamdēļ es mīlu,
Laikam nemilēt nevar man sirds,
Jo ar līmeni kvēlu un zilu
Pati zeme caur dzīslām man irdz.

Ak, šie sapņi uz bodītes sola,
Viņi dīvi kā meitenes skūpsts.
Runcim acis baložus sola,
Un kā iedomas garaiņi kūp.

Vai lai pirkstos es ņemu šos sapņus,
Un kā riekstus tos dāvāju jums? —
Arī jūs tāds pat skurbums tad apņems
Klons zem kājām kļūs mirdzošs un glums.

Arī jūs. Tā es sēdu un sēdu
Tauki smaržo uz lūpām un kūst.
Kvass nāk sirdī un mierina bēdu,
Līdz tā kūst.

Bet līdz naktij aiz balta galda
Pati šulcene, šulcene stāv,
Naudu skaita un skaitot valda
Kupla miesās un lepna kā pāvs.

Manos sapņos un bodītes telpā
Viņa izplaukst kā mākonis valgs.
Un es jūtu kā līst manā elpā
Vēl viens malks.

3.

Bet kad ļodzīgs pakārtā kurvī
Manus prātus met reibuma plecs,
Tad es redzu, kā atveras durvis,
Un viens ienāk kā mūžība vecs.

Amadeuss — es jūtu ar miesu,
Amadeuss mans vecais draugs —
Ļodzas lampa ar gaismu liesu
Man virs galvas kā dzeltens augs.

— Kur tu, Hofman draugs, biji tik ilgi?
Sēsties blakus un iedzer, še malks. —
Un viņš atsēstas. Draudoši vilki
Viņam acīs, kaut pats viņš tik smalks.

Smalks kā zieds, kas uz lūpām kļauts kaitēt,
Smalks kā stars, kas caur plīsumu krīt.
Viens aiz sienas dzied mierīgi altā,
Laikam saulaina diena būs rīt'.

Un viņš atsēstas. Lūpas mērc kausā.
Mērc. Uz pieres snauž mierīgs tam laiks,
Bet uz rokas tup runcis. Tas klausās
Silts un maīgs.

Bet te Hofmanis uzlec un saka
Balsī dobjā un saltā kā kuls. —
Gaisos ieaužas asiņu smaka
Un starp audiem sāk aizrauties pulss.

— Ko tu sēdi šai nomales sietā
Viens un atstāts kā invalids klibs? —
Un man liekas, ka runča vietā
Viņam rokās bulta zib.

Ko tu sēdi šai draņķa vietā,
Gaidot sāpi, kas sadeģt raus?
Iesvied pasaulē sevi kā ziedā,
Un par sauli kļūs tavs kauss.

Teicis, pazuda pēkšņi bez pēdu,
Tā kā putns, kā elpa vai rēgs . . .
Un es atkal viens dzeģu un sēdu —
Kur tu esi, kur esi mans spēks?

Vēstule vienai mirušai avižu vecītei

Adrese — Ziepnieku kapi

Mana vēstule nebūs sevišķi gaŗa,
Un es viņu rakstīšu lieliem burtiem.

Diez,

Vai tev tur augšā brilles ir līdz?

Cilvēki jau tādi savādi,

Bērēs viņi raud

Un neredz,

Kas mironim vajadzīgs.

Piedod,

Ka es nezinu tavu kapa vietu.

Tavas nāves laikā es biju izbraucis

Un kad es atgriezies Ilģeciemā,

Aizgāju uz tavu māju

Neviens vairs par tevi nekā nezināja.

Tava mazmeitiņa

Bija aizbraukusi uz laukiem strādāt.

Viņai piedzimis bērns,

Zini —

No nelieša Melnā Jankas (vecmāmiņa lasot nopūšas).

Tas neliekas ne zinis,

Pīpē tāpat,

Ēd saulenes

Un vakaros spēlē mandolīnu.

Bērns ļoti vārgs.

Labāk jau būtu, ja tu viņu pieņemtu.

Es tevi neesmu aizmirsis.
Vienmēr,
Kad es eju gaŗām tam stūrim,
Kur tu tupēji zema un kupla kā krūms,
Man prātā nāk tava seja
Sikām, mazām rievīņām pilna,
Tava balss dreboši dziedošā
Un tavi paldievs,
Dievvārdiem pilni kā skudrām.

Es, es jau zinu, ko tu vēlies man vaicāt.
Kopš tu mirusi
Tavā mājā, kur tu dzīvoji Ilģeciemā,
Viss vēl pa vecam.
Tikai tās ārpusi
Saimnieks pārkrāsojis par jaunu,
Un vecā Ilstere
Pārgājusi dzīvot pie Kaneniekiem.

Uz tā stūra,
Kur tu sēdēji agrāk,
Tagad uzcelts mazs iebrūns kiosks,
Tāds kā bērns.
Viņā sēd meitene,
Jauna, gaišiem mirdzošiem matiem.
Tā prot smaidīt
Un, izsniedzot laikrakstus,
Parāda savus slaidos, valganos pirkstus
Ar maigu, saulainu ādu.

Kiosks tirgojas labi.
Bet jaunie cilvēki,
Kas nāk viņā iepirkties,
Kavējas pārāk ilgi.
Un atejot,
Viņu sejās elpo savāda, vizoša gaisma.

Mani draugi dzejnieki,
Kad saņēma ziņu par tavu nāvi,
Piedzērās krogā,
Sasita traukus,
Runāja mulķības
Un sauca tevi par avīžu māmiņu.
Bet tu nedusmo.
Ko viņiem citu bij darīt?
Baznīcā iet,
Nolikt uz tavu darba vietu vaiņagu,
Skumt?
Viņi ir vāji.

Tava recepte — petroleja — pret reimatismu
Man neder.
Labās kājas celis man tāpat knikst,
It kā tur iekšā kāds sēdētu
Un grieztu sev nagus.
Bet par to runāsim vēlāk,
Kad es būšu tur augšā pie tevis.

Un tas, laikam, notiks jau drīz.
Draud izcelties jauns pasaules karš.
Es iešu uz fronti
Un pie tevis, varbūt, pēc tam.
Bet tas nekas,
Diezgan jau esmu nīdies,
Skūpstījis meitenes,
Bijis bailīgs un lieks,
Diezgan,
Man nekas nebūtu pretim
Aiziet tur augšā pie tevis.

Tur mēs spēlētu abi uz durakiem,
Sūkātu konfektes, kas tev tā patīk.
Un kad tas mums apniktu,
Es tev dziedātu dziesmu par Transvāli
Un trimšķinātu uz gītāres.

Vakaros
Es tev atnestu ūdeni,
Ko aplaistīt tavas vecās mirtes un flokšus.
Atraksti,
Vai tur tev nav sasisties kāds puķupods;
Pie viena gājuma es tev varētu atnest
Citu, jaunu līdz.
Tagad es beigšu.

Ja tu tomēr
Manu vēstuli nevari izlasīt,
Pasauc Ziemeļnieku Jāni.
Tas tev palīdzēs.
Viņš slaidis, mīļš jauneklis
Ar melnām brillēm
Un klausā uz vārda — dzejnieks.

Čigānu kāzas

Čigāni šreinbušā svinēja kāzas,
Aidā, dallā,
Svinēja kāzas.

Tās tik bij kāzas, varenas kāzas,
Aidā, dallā,
Varenas kāzas.

Trīs dienas ēda, trīs naktis dzēra.
Aidā, dallā,
Trīs naktis dzēra.

Laimīgam brūtģānam pārsita galvu,
Aidā, dallā,
Pārsita galvu.

Nama tēvs patrepē pārlauza kāju,
Aidā, dallā,
Pārlauza kāju.

Vedēja dzērumā pameta pīpi,
Aidā, dallā,
Pameta pīpi.

žvadzēja tamburīns, vijoles māja,
Aidā, dallā,
Vijoles māja.

Uz deju māja,
Un dancot gāja
Līgava, tērpusies sarkanā lakatā,

Svinību viesi,
Resni un liesi,
Dziedāja tā:

Aidā, dallā,
Uzrauji danci.
Danci... Danci...
Ai, dal—la—lā. —

Ostas krodziņš

Kas grib redzēt zagli dzīvu,
Šurpu nāk, kur smags un zils
Visu pārklāj dūmu plīvurs,
Kur gar sienām tvaiki pil.

Tur, pie mitrās letes malas,
Solā augstā tā kā strauss,
Dzeņ, kā jauzdams citiem galu,
Strādnieks sakņupis un gaus.

Blakus meita. — Bet pie velna,
Ātrāk — krāsots miets un zīds!
Valga, savītusi delna,
Sirdī saberzts prieka krīts.

Tālāk žanis. Vecā frakā.
Sejā iezalģans kā žults,
Sev zem lūpām skurbā trakā
Kaut ko latīniski muld.

Tā viņš stundām tur var kūkot,
Sevī izstīdzis un smalks,
Vienmēr kaut ko uzkost lūko,
Ja ir izdzerts kaut viens malks.

Jēli vārdi tur uz sienām.
Galdi, krēsli caurumos.
Kaktā palma griestos slienas,
Klarnets guldzot kliez kā zoss.

Lats par stangu. Dzeņ, cik vēlies,
Kamēr logos iekāpj rīts.
Diezgan. — Kaut kur krēslā zvēlies,
Bļauj kas gadās citiem līdz.

Bet kad sākas trokšņains šībers,
Stāvi lidot nāk kā sniegs,
Un pa vidu visiem slīpē
Savu meitu kuģinieks.

Meiņa neliela, līdz zodam,
Toties sprigana kā kvass.
Glāzi viskija ar zodā
Tādai izdzert nav nekas.

Letes galā ostas strādnieks
Steidz pēc glāzes glāzi rīt.
Līdzās kaķis logā rātnis:
Acīs sērkokciņš tik spīd.

Paps aiz letes, zilā vestē,
Liels un nekustīgs kā mūžs,
Tomēr sitējs tāds, ka es tev,
Kausos lej un svīstot pūš.

Ja kāds uzsāk lieki strīdu,
Nazi tveņ un kauties grib,
To kā knerveli un gnīdu
Paps tad grābj, lai ārā zib.

Brīvs te katrs var būt bez pases,
Alu sūkt un grīdā sļaut,
Maizītes ar vecu lasi
Ēst un redzot meitas skaut.

Ja kāds pilns, to draugi iestiepj
Blakus kambarī, kur vēss.
Valgums sāļš tur pil no griestiem,
Klons tur tāds, kas vēl nav mēsts.

Šinī krodziņā pie ostas
Bieži vien man sēdēt tīk,
Kaut kas traks tad manī mostas,
Manī, kas tik gurds un dīks.

Metu vienu otru stangu.
Veln, tāds skurbums iesāk nest,
Ka pat ar orangutangu
Tagad lauzties ietu es!

Jūtu, asinis zem ādas
Aizraudamās guldzot plūst
Kā no kāda milzu krāta,
Lai man sirds reiz mieru gūst.

Jelgava

Kas man būtu drusku līdzīgs,
Kiosks, lapa, bruģa oļi,
Kazas bārda, zirga soļi,
Kas?

Kad man prāts kļūst ciets un īdzīgs,
Sasirgstot ar skumju sērgu,
Sārtu biļeti sev pārku,
Braucu projām steigā lielā,
Prom uz veco, kluso vietu,
Kur gar mazām, senām ielām
Plūst uz jūru smaržains ūdens,
Sauli nes un krastus pūdē,
Kur, uz jumtiem sēdot, mēness
Audzē pažobelēs sēnes.

Veci nami skumji raugās:
Viņu garās, sirmās spraugās
Zāle sapņo, tārpi sildas,
Un kā zelts mirdz smalkais smiltājs.

Tur es ielās priecīgs eju.
Sētām lasu savu dzeju.
Kastaņiem un vecām ēkām
Noglāstu ar roku seju.
Skūpstu mušas, smaržas, telpu,
Zēni līdz man bariem lēkā,
Jaužot manu svešo elpu.

Pilsētiņa maza, maza.
Viņas simbols — balta kaza,
Irstošs sliekšnis, iela lika,
Vācu madamiņa sīka —
Un tad klusums, klusums, klusums
Tāds, ka kauns pat nospiest blusu.

Pilsētiņas tumšos krogos
Mūžība tup visos logos.
Tur pat kakti alu dvesmo.
Dienām līksmojis tur esmu,
Jo pat rīklē katrs dziedzers
Slāpst tur nost, kā vēlās iedzert.

Pilsētiņa brīnumaina:
Viņā sadzīst katra vaina.
Kas tur zvaigznēm paveŗ delnu,
Redz ir debesis, ir velnu;
Bet kas pagrieŗ to pret zemi,
Zin, kas mīl to un kas nemīl.

Ja tu arī vēlies tikt tur:
Nerunā trīs dienas sliktu,
Tad vienmēr būs kāda zvaigzne,
Kas uz turieni var aiznest.

Rīgai

Uz manas mēles tava elpa laužta,
Un lai es būtu, puse dota man.
Es esmu tavs no kājām līdz pat skaustam,
Tā gan.

Tev neaiziet no manis prom ne mūžam:
Es esmu telpā, kas pār tevi blāv.
Man nomirt lemts uz tavām ielu gūžām,
Lai tad kā sveces spuldzes apkārt stāv.

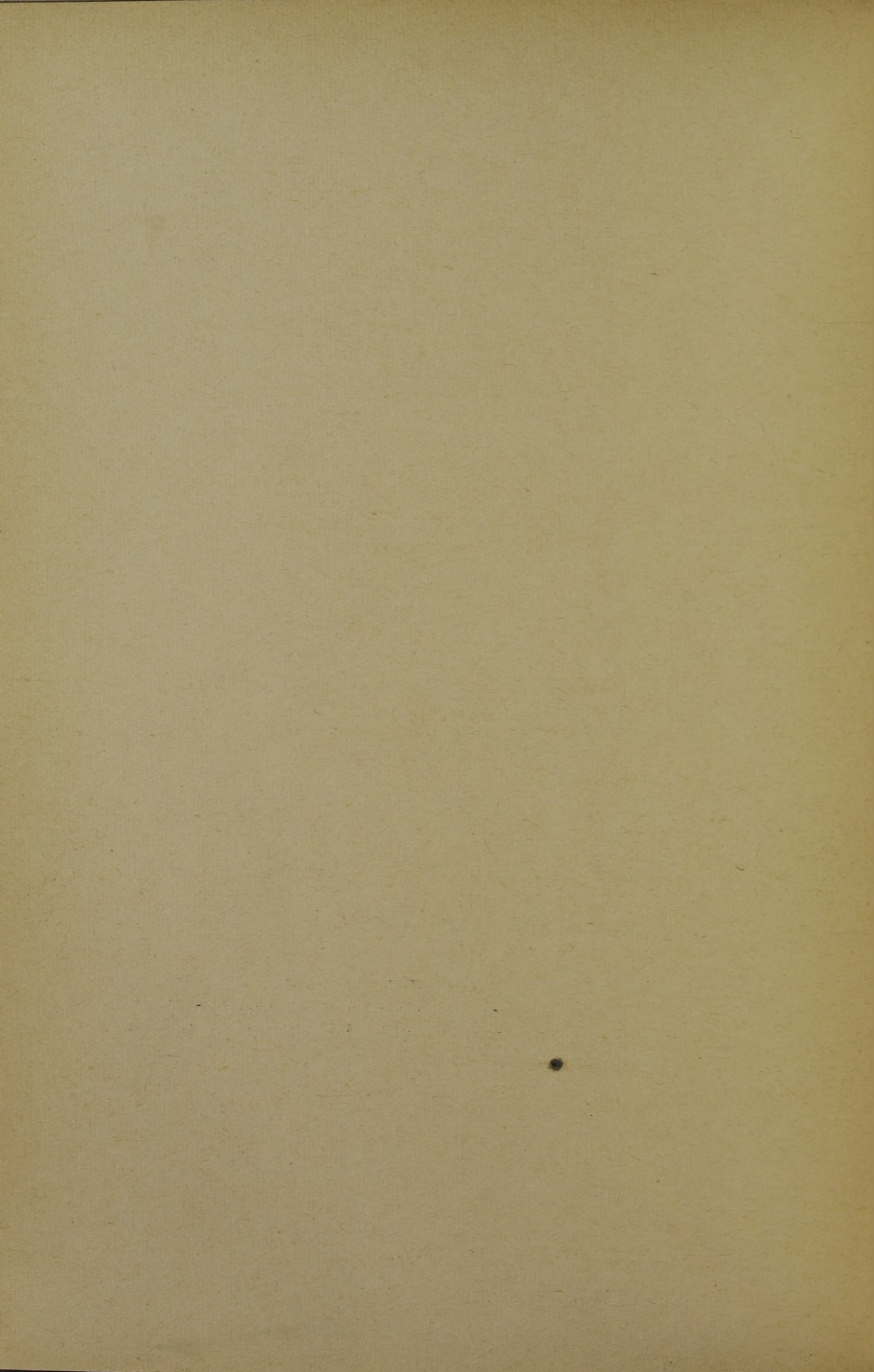
Laiks manu liķi pārklās ielu smakām
Un man uz lūpām mitru lapu liks.
Pār manu galvu plīvos ielu plakāts,
Un naktīs dūjas man zem rokām migs.

Kad mana miesa iesāks lēni trūdēt
Un manas sulas liepu saknes sūks,
Būs visos parkos tad jau nācis rudens,
Un savā kurvī koku lapas plūks.

Tad kāpšu es kā rīta saltā migla,
Kur klusi slēpjas miglā dzērvju balss,
Uz augšu prom aiz zilgmes zilā stikla,
Un tas tad būs mans sabrukums un gals.

Uz manas mēles tava elpa laužta,
Un lai es būtu, puse dota man.
Es esmu tavs no kājām līdz pat skaustam,
Tā gan.

Tur mana sirds kā saules puķe dārzā
Arvien vēl maigi savas skumjas glabā
Un mājās mīlēt debesis un juntus.

Iela

Šai pilsētā, kur dzīvojam mēs visi,
Ir iela šaura, dīvaina un īsa.
Aiz bulvāriem tai sākums. Viņai beigas
Pie gaŗas, tumšas ielas nomalē,
Kur strādnieki un amatnieki dzīvo
Ar savām sāpēm, ģimenēm un ilgām.

Nekur, nekur, kā šinī mazā ielā,
Nav tik daudz sliktu iebraucamo vietu,
Kur pajumti un sētas pilnas mēslu,
Kas piepilda ar tvanu tuvos logus.

Tur naktīs šaurās, zemās istabās
Uz nārām rindās zemnieki guļ krācot,
Zem kažokiem ar zābakiem kā dienā.
Tiem smalkā maize, degvīns, bodēs pirktais,
Sviež trakos sapņos smagās smadzenes,
Kas pilnas saules, priežu smaržas kautras
Un atmiņu par pieneņem un rudziem.

Nekur, nekur, kā šinī dzīvā ielā,
Nav tik daudz tumšu dzelzu noliktavu,
Kur gaiss pilns smalkas, skābas tēraudsmaržas,
Kur gaŗos stieņos guļ uz kloniem dzelzs
Un zilgi spīd un sevī skaņu glabā,
Kur kaktos katli milzīgi kā elki,
Kā katedrāļu tumši brūnie zvani.

Tur žurkas pelēkas kā neskārts svins
Ceļ savas astes pāri dzelžu kaudzēm,
Un viņu acīs tumsa mirdz kā zelts;
Tur augstās sienas vienmērīgi klāj
Kā līmenis zaļš pieskābuma plīvs,
Kas saulē košāk ņirb par katru zāli.

Nekur, nekur, kā šinī mazā ielā,
Nav tik daudz lielu trauku tirgotavu,
Kur telpa baltiem trauku mākoņiem
Līdz griestiem pilna. Un kur viss tik kluss,
Ka kaķu soļus var pat sadzirdēt
Un to, kā putekļi uz traukiem gulstas
Un asinis uz priekšu vēnās rit.

Un tur kur sākas mazai ielai beigas,
Vairs tikai fabrikas un zirgu staļļi,
Tur gaiss un zeme pilna smagas duņas
Un dūmu kodīgu, kas aizsedz sauli.

Tur rītos agri piena kannas kladz.
Kāds smagais auto aizved miltu krāvu.
Un zemnieki brauc garās rindās iekšā
No šosejām, kur baltais miglas marlis
Vēl dubļos gulstas un ar zemi saplūst.

Stāv raibās virknēs tirdzinieku rati,
Un zirgi kožļā sūro ielas gaisu.
Tie gaida laiku, kad tos laidīs tirgū.
Tinkš blakus ielā tramvajs palsās sliedēs.
Iet darbā strādnieki. Ļirb gaisma logos.
Plūk asfalts. Slotas iznāk bruģi slaucīt.
Kliedz ostā kuģi. Mostas rīta vēsums.
Plok šķīvjos brokastis. Nāk bērnu bari.
Rīts slauka rūtis, atdod krāsu sētām,
Ar trokšņiem sajūk un kā rožains pāvs
Tad savu asti izpleš pāri zilgmei.

Nekur, nekur, kā šinī mazā ielā,
Es neesmu tā raudājis un smējies,
Tā nomirt vēlējies un atkal dzīvot.
Tur mana sirds kā saules puķe dārzā
Arvien vēl skaita skursteņus un logus,
Arvien vēl klausās leijerkastes skaņās,
Arvien vēl klusi lasa kopā pūkas,
Ko atpūš vējš no kaķu maigās ādas.

Tur mana sirds kā saules puķe dārzā
Arvien vēl maigi savas skumjas glabā
Un mācās milēt debesis un jumtus,
Uz kuŗiem dienā saule atspiežas,
Jo tur ir māja, kuŗā esmu dzimis
Un uzaudzis un kļuvis slikts un īdzīgs.
Varbūt par to, ka gribējis parlieku
Es visu milēt, visu, kas uz zemes,
Un gājis naktīs, mēnesnīcās zilās
Uz ielām skūpstīt akmeņus un pieri
Pie skārda likt, lai justu sirdī mieru.

Es atminos, kā šodien vēl — uz sētām,
Uz sētām toreiz rasā krājās medus
Un lapas krītot lipa man pie drēbēm,
Un smiltis gūlās lūpās, lai tur skumtu.

Es atminos, kā šodien vēl — uz rokām,
Uz rokām nāca baloži un sēdās
Un viņu maigums grīma manā elpā.

Nekur, nekur, kā šinī mazā ielā,
Es neesmu tā raudājis un smējies,
Jo tur stāv māja, kuŗā esmu dzimis
Un uzaudzis un kuŗas ļaužu dzīvi
Es zinu labāk nekā savu pašu.

Vecais nams

Tas vecākais šai mazā, īsā ielā.
Starp lielo namu cietiem, smagiem stāviem
Viņš šķiet kā sīka iepelēka sēne,
No vecuma, kas pati sevī sadūgst
Un dilst. Laiks, beržoties ap viņu,
To padarījis iešķību un bālu.

Tas krāsots nav jau, laikam, gadus desmit.
Niez viņam sāni, palodas un rāmji
Kā smagā kašķī. Vecā krāsa plīst
No augoņiem, kas viņā lēni rodas
Un vieglī kūp un rāda brūno kaļķi.

Kad krāsotājs tam kādreiz gaŗām iet,
Nams notrīc saldā, iepriekšējā tvīksmē:
Varbūt viņš stalažas nāk klāt tam sliet?
Nams katrā spainī kāri skatās iekšā:
Varbūt tur krāsa balta mirdzot guļ.
Kā viņš to saldu saviem audiem sūktu
Un laistītos un apšķaidītos balts
Kā nomalē virs jumtiem ābelzieds!
Viņš mirdzētu, un svaigs un lipīgs arōms
No viņa plūstu kā no vērtā loga,
Aiz kuŗa virtuve ar ceptu zivi gaŗo.
Bet spainis tukšs, un atkal vecā sāpe.

Te reiz sev pretim lielā, gaišā logā
Starp jauniem spaiņiem, kas tik glezni bija,
Starp brūnām mašām, birstēm, mīkstām slotām
Nams kaut ko pēkšņi drebot pamanīja.
Tā bija liela krāsotāja ota
Ar liku, strupu vērša raga spalū.
Tā logā likta bij gar pašu malu.
Tā bij tik mīksta, līgana un vāra,
Vēl gluži jauna, tikko piedzimusi.
Tā lielā loga vēso stiklu skāra
Ar tādu trīsu pazemīgu, klusi,
Ka nams pat aizmirsa no ilgām elpot.
Kā pārsla sagriezās ap viņu telpa
Un skurbums darīja to gluži aklū.
Kaut spētu viņš šo otu slepus pakampt
Un, padzirdot to kādā tālā akā,
To augšup celt un glaudīt savu kaklu,
Kas ilgās vainās gruzdēja un nīka.
Bet kamēr nams tā savās ilgās tvīka,
Bij otas saimnieks klusi bankrotējis.
Un nams nekad vairs otu neredzēja.
Nīkst veikals tukšs. Un vecais sirmais nams
Skumst atkal bāls un laiza savas rētas.

Ņirdz viņam deniņos no lietus ēde
Ar baltām putām sūrstoša un rūgta.
Zem pažobelēm brūnas sēnes dīgst
Un uztrauc baložus ar savu mieru.

Sen ūdenscaurule klimst stūrī slima,
Sļauj lietu atpakaļ, kas viņā gāžas,
Un rūs un caura kļūst, un neskan vairs,
Kad puikas tai ar plaukstu plecam uzsit.

Sēta

1.

Tu, mazā sēta, pilna rūgtas smakas
Ar oļiem ziliem, apaļiem un vēsiem,
Starp kuŗiem zāle maigi zoles glāsta.
Kā liela lāse pāri trīc tev zilgme.
Par rasu kļūst uz rūtīm tava elpa.
Kā lietus sargs virs tevīm šalko kļavs.
Un rudenos, kad vēji nokož lapas
Un taviem oļiem met, tad viņas šķiet
Kā zosu pleznas tīrā zeltā mērktas.

Tu, mazā sēta, tavu aso smaržu
Es nemšu līdz, kad iešu kādreiz kapā.
Tur pazemē starp saknēm un starp smiltīm
Man satrūdēt tā neatļaus līdz galam.
Kā dzīvs ar elpu kaistošu un valgu,
Kas zvaigznēs sviedrēs zārkam vāka griestus,
Es klausīšos, kā tavos zilgos oļos
Sīt puikas bumbu, lodā tumšās lūkās,
Kā tavas peļķes mušas pāri peld,
Kā simtkāji nāk nodzerties un sapņo
Par svaigām lapām, kas virs viņiem trīs,
Par lupatām un treknām reņģu galvām.

Ak, sēta, tevi es uz krūtīm liktu
Ar visiem dubļiem, šķūnīšiem un smakām
Un apkārt nestu visai brūnai zemei!
Tik šaura tu, tāds tvans sēž tavā kāšā!
Varbūt, ka liela kļūtu tu, un es
Ar tevi kopā līdz pat zilgmei augtu
Un saujā liktu nogurušu zvaigzni.

Tu nāc man, sēta, visur, visur līdz
Kā pirksts un skaries katrai lietai klāt,
Ko gribu celt es pāri savai mutei.
Es atkal tavs! Uz tavām riepu kaudzēm
Es naktīs sēdu, skaitu kļavu lapas
Un beŗu smiltis sev uz kārām lūpām.
Par spožiem putniem tās uz lūpām kļūst
Un projām spurdz, un aiznes manu elpu
Caur visu telpu
Uz saviem spārnēm mirdzošu un lepnu.

Es atkal tavs! Uz tavām riepū kaudzēm
Un ķieģeļiem, kas blakus malkas šķūņiem,
Kur peles pīkst un valgmi skaidas ēd,
Es sēdu tumsā. Tarakani spīd
Kā zilās plūmes. Zoles ilgās sāp.
Tad mēnesi es ņemu savā klēpī
Un spēlēju uz viņa kā uz dombras.

Plūst dziesma pāri smiltīm, mantu kaudzēm
Un tarakānu sānu zilai vizmai.
Kā trakā alkā peļķēm āda trīs.
No debesīm krīt kaķiem acīs zvaigznes,
Un malku šķilās sveķi lās kā ķirši.

Ak, dziesma, karstā, mūžīgā un trakā,
Ko tuksneši jau dzirdējuši laikos!
Tu, te starp riepām, jumtiem un zem kļava,
Man tā kā lakstu sirdi dari trauslu
Un veri rētas dziļākas par upēm,
Kur kāpj no miglas augšup senā laime.

Tu, dziesma, sārtā, mūžīgā un tumšā,
Es savu pirkstu ņemu un kā diegu
Tur veļu cauri zvaigžņu vēsos starus
Un velku kopā savas senās rētas.
Kas pagātne? Māns. Novalkātas kurpes.
Tev, riepa, ticu. Jo es tevi jūtu,
Uz tevis sēdu, tavu smaku mīlu,
Laiks trinoties gar tevi sadilst smalks
Un pazūd pāri mūžībā kā tvaikā.

2.

Es zinu labi, sēta, kā tu smoc:
Māc tevi šaurums, mantu pārpilnība,
Glūn vienā kaktā naudas skapis drūms
Liels, plats kā krāsns, ar tukšu, aukstu vidu.
Bet otrā kaktā mēslu kaste tvan
Ar melnām biezi nodarvotām malām
Vāks smags ar kloķi mūžam virsū guļ
Un ieož sevī visas mēslu smakas.

Gar visu vienu tavu šauro malu
Spīd noteka kā gaŗa, slinka čūska.
Tā saulē ņirb ar savu glezno smilti,
Ko ūdens sanes viņai lielās straumēs.
Smird pašā galā rīziņš četrstūŗains,
Pilns baiguma un noslēpumu kairu.
Tam mute klāta smagu čugunresti.
Caur viņu tumsa mēdas saulei pretī.

Kad rudenos sāk lielie lieti līt.
Tad rīziņš moštas kā no ilgas guļas
Un aizraudamies tumšās straumes lok,
Ko noteka tam uzpūsta un traka
Ar platu klēpi pāri sētai vāc.
Kā karogs plīv pār viņiem jumtu smaka,
Un ūdens sadurdamies gaisā šļāc.
To augšup bezbēdība abām rokām
Sīt smiedamās; kā mīkstā vaskā smiltīs
Tas lien un mušas tveķ, kas pāri laižas.

Īss dēļu žogs ar izrobotu virsu
No blakus sētas tevi stipri šķiķ
Zem žoga caurums liks no seniem laikiem
Caur viņu baloži un kaķi staigā.
No žoga krāsa lēnām lobas nost
Un paveķ dēļu iedzelteno miesu,
Kas pilna sīkiem, melniem kukaiņiem.
Žogs klāts ar sirdīm iegriestām un vārdiem
Ar likiem zobeniem, ar ugunspūķiem
Un tvaikoņiem, kas dārgu krāvu glabā

Vēl žogā slēpjas dažas vācu lodes,
Kas tup tur iestrēgušas no tā laika,
Kad vāci atveda pie viņa nakti
Trīs Rīgas puikas un tos nošāva.

Vienmēr pēc lietus tur, kur pieres vidū
Tev dīvains dobums, rodas peļķe plata.
Tā lēni žūst, pat kādreiz dienām ilgi.
Ar laiku kļūst tai ūdens brūns kā trāns
Un pārklājas ar putekļiem kā taukiem.
Kad vakars vēss, tur ielas zvirbuļi
Nāk mazos baros silto valgmi dzert;
Nāk mazgāties un savas kājas sildīt,
Jo tur visilgāk slēpusies guļ saule.

No ielas puses tevi glabā nams,
No labās pagrabs, noliktava drūma.
Aiz viņiem augšup lieli nami kāpj.
No kreisās žogs un auto garaža,
Bet dibenā skumst rindā malkas šķūņi
Ar malkas grēdām, lielām veļas baļļām.

Tur tikai vistas kādreiz tveicē kluķš,
Vai iekladzinās asi sīkā balsī,
Kad tumsā mana žurku acis spīdam;
Tur skaidas zemi biezu kārtu klāj,
Kā medus dzeltē, krēslu lēni sūc,
Un vēsuma un šķūņu saldo smaržu
Kā dzīvību nes savā elpā glabāt;
Tur rītos agri bieži zāģi san,
Klaudz cirvis, šķeļot sārtās malkas šķilas.
Tās, krītot skaidās, dobji sevī skan
Un klusi nomirst šķūņu tumsa zilā;

Kas nederīgs un beidzis ļaudīm kalpot:
Vecs galds, caurs spainis, skapis, sānos laužts,
Krēsls, greiza gulta, vidū pāršķelts dīvāns
Rod mazos šķūņos savu beigu vietu.

Tur nama mātes skaidās glabā vīnu,
Kas darināts no īstām augļu sulām;
Tur naktīs veļu izkaŗ, ja ir steiga.
Nes ziemā stādus, vīsta viņus mašās
Un lolo tā līdz otram pavasarim,
Ko dēstīt tad uz mīļām kapu kopām.
Tur norok irdnē smagas stikla burkas,
Kur ievārījums biezē salds un vēss.
Ja nomirst viens, tad viņa rēno miesu
Caur trepēm nes uz šķūni, tur to mazgā,
Tad lēni apgērbj, ietin baltā drānā
Un skaidās nogulda uz četrām šķīlām
Līdz zārkam. Vēsums viņu klusi sedz.

Tā, mazā sēta, atkal esmu tavš.
Nem manas kājas, ja kur gribi iet
Prom no šiem šķūņiem, garažām un smiltīm,
Kas tevi slēdz kā cietā tēraudskavā.
Nem manas plaukstas pāri tās sev plēt,
Kā brezentu, kā tumšu rudensnakti,
Lai sodrēji un lieti netiek klāt,
Lai dūmi slīd kā vieglas slēpes pāri.

Bet tu, es redzu, saveļc lūpas smaidā.
Tu esi gudra savā pelēcībā.
Tu zini dzīves lēno, stingro gribu.
Tu būsi te tik ilgi — maza, sīka —
Līdz nauda nāks, kā degošs, dzeltens debess
Un tevi paņems prom ar visiem šķūņiem
Ar oļiem, mucām, veco mēslu kasti,
Ar naudas skapi, peļķēm, visu, visu,
Līdz serdei izraus, pārceļ tavas smiltis
Un pagrabus tur izveidos ar ejām.
Cels pāri viņiem lielu, gaišu namu
Ar simtiem logu, cilvēkiem un prieku.

Tik pašā vidū atstās mazu delnu.
To klās ar asfaltu un puķu dārzu.
Un stūrī stāvēs ovāls mēslu tornis
Viss betona, bez smakas, gaišs un smaidošs.
Bet pati dzīve, vai tā šinī celtnē
Būs labāka, to nezin mana sirds?
Es tikai ceru, jo man cerēt dots ir.

Trepes

1.

Es biju zēns, es biju mazs un priecīgs
Ar basām kājām, apdauzītiem ceļiem,
Ar rētu pierē, noskrabātu seju,
Ar pirkstiem sīkiem, netīriem un jēliem.
Man tikās peļķēs caurām dienām bradāt,
Sist zekserus un vēsās akās splaut.
Man tikās kaķus sviest no otrā stāva,
Un dziļos grāvjos smagus baļķus velt,
Lai pārplūst tie un klāj ar straumi ceļu.
Man dziedāt patikās, tāpat bez vārdu,
Kā zvēram, putnam, agram vējam jumtos,
Kā zvanam tornī, kad to zveļ ar mēli:
Man elpā sita viens ar manu sirdi.

Es gāju laukos līdz ar šķūņu pelēm,
Es ēdu smiltis, zāli tā kā suņi,
Es zagu kāļus un zem sētām slēpu,
Es ņēmu rokās brūnos ceļa dubļus
Un spiedu tos, lai valgums tek gar pirkstiem
Un treknā zālē pil kā rudas ogas.
Es ņēmu skaidas un tās slēpu mutē.
Pie akmeņiem, pie ķieģeļiem un skārda
Es liku, liku savas mīkstās lūpas,
Lai viņas skābo, rūkto garšu justu.

Man dažreiz šķita, ka es esmu sēne,
Vai dīvains kārkls, kas apkārt staigāt var,
Bet, varbūt, migla, sabiezēta migla,
Kas klīst starp bērziem, skatās ūdenī.
Man dažreiz likās, ka man dzīslās plūst
Ne asinis, bet saldā bērza sula;
Un pulsa vietā maza zīle pukst
Un izaugt grib par ozolu virs delnas.

Es biju zēns, es biju mazs un priecīgs.
Man tikās kazām vārtos bārdu vērt,
Lai viņas blēj, līdz vecītes tās atrod.
Es ņēmu peļķes auklēt savās rokās.
Es liku cāļus vārnu cietās lizdās.
Man govju pienu tikās slaukt sev mutē,
Sist logus, sētām izcelt saldus dēļus.

Es biju zēns, es biju mazs un priecīgs
Bet tad es, trepes, sāku pazīt jūs,
Jūs, trepes, jūs, kas esat namiem serdes,
Sirds vēsa, pukstoša un tomēr laba.

No pagrabiem, kur mūžam tikai tumsa,
No pagrabiem, kur mūžam biezu valgmi
Met griesti klonā lielām melnām lāsēm,
Kur vēsie pumpji laika soļus sviež
Kā baltas ogas savos vēsos klēpjos,
Jūs kāpāt augšup cauri mitriem mūriem,
Es redzēju, ar tādu lielu gribu,
Pa vienam solim, lēnām, bet tik stingri,
Tik mierīgi, tik dziļā apņēmībā,
Ka nespētu ne sods, ne sals, ne laiks,
Ne mūžība jūs aizturēt no sava.

Jūs kāpāt cauri vēsiem, tumšiem mūriem
Bez atpūtas vai nakts, vai gaiša diena,
Kā mūki cietās iepelēkās skrandās,
Bez viena vārda, mēmi tā kā laiks.
Ko jums bij runāt? Viss jums bija skaidrs.
Jums dvēselēs bij tāda dzidra alka,
Kas kļuvusi jau bij par cēlu mieru.

Cik soļu dienā nemina jūs zemāk,
Cik kurbju, zābaku un basu kāju
Jūs nespieda uz leju atkal tumsā,
Bet jūsu kāpnes cita citai blakus
Bij savā lielā apņēmībā cietas.
Nevienai plecs no viņām nepaliecās,
Nevienai drūmums nesagruva sejā.
Tās labāk mira, sadrupa un lūza,
Bet neatstāja savu vietu rindā.

Jums spļāva acīs. Dubļus virsū mina.
Tie izlaidās ar plašu smīnu miesā,
Bet jūs, jums bija viss vienalga. Skropstas
Pat neietrīsējās jums stingrās nāsīs.
Es gribēju kļūt gluži tāds kā jūs,
Kāpt savām peļķēm pāri nīgrā mierā,
Reiz tikai atspiesties ar pirkstu jūmtā,
Kā bultai sniegties augšup tālā telpā,
Sev padusē kā bērnu ņemot laiku.
Kā zivis nirtu man zem plaukstām zvaigznes.
Viss, viss es triektos zilā bezgalībā,
Līdz zelta dzirkstīs diltu mana miesa.

Ak, kazas bārda brūnos vārtos vērtā,
Jūs, sārtās skaidas, ko es mutē slēpu,
Un mani pirksti netīrie un jēlie,
Es — sakņu dārzos ieklidusi alka,
Es — grāvju smilgās atsēdusies elpa,
Ko gaida tālums bezgalīgs un telpa.
Es acis atstāju uz kļavu lapām.
Nav vajadzīgs! Ir tikai kāra sirds
Un dziesma plūstoša kā upe karsta.

2.

Šai namā trepes lauzītas un kārnas
 Kā svārpsts uz augšu vijas mūriem cauri.
 Reiz nedēļā tos slotā viegli tīra.
 Tās klātas smiltīm, putekļiem un skaidām.
 Spīd kaktos lieli, zilgi zirnekļtīkli
 Un iemītniekiem pieliekamie skapji,
 Kur blakus burkai smaržīgs šķiņķis nīkst,
 Kur kartupeļu saldi rēnais arōms
 Ar silķu smaku saplūst vienā elpā,
 Kur ievārījums savā saldmē pukst
 Kā ezis; bālām, trauslām, samta lapām
 Čaukst kāpostgalva, un tam visam pāri
 Kā runcis saritinājies guļ gaiss,
 Pilns miera, saziēdējis, ciets un sauss.

Ik stāvā trepēm logs mazs, brūniem rāmjiem.
 Blāv tumšā gaismā putekļainās rūtis.
 Ar pirkstu ietriepti tur mīlas vārdi
 Un skaitļi dīvaini, un stāvi kaili
 Ar lielām galvām, izmocītām rokām.
 Tām kāpes vecas, iepelēki sirmas
 Ar klēpjiem liesiem, izlauztiem un greiziem,
 Kur asfalts jauns liets virsū reizēm desmit.
 Tad atkal sadrupis un kļuvis šķautnains.
 Cik soļu neguļ viņu vēsā miesā
 Gan priecīgu, gan salauztu, gan gurdu!

Pa viņu kāpēm pelēkām un aukstām
Uz leju slidējuši simtiem zārku
Ar saltu virsmu, spīdīgi un rēni
Gan vienkārši, gan grezni, pilni smaržas,
Kas sevī nesa aukstu, bālu miesu
Uz kapu irdni dzeltenu un trekno.

Pa viņu kāpēm robotām un rāmām
Ir mācījušies staigāt mājas bērni
Ar kuceniem un maziem kaķiem kopā
Un raudājuši savās pirmās sāpēs,
Un smējušies par savu pirmo prieku.

Šīs mēmās kāpes trepju tumšā ailē
Daudz lādējušas slimas, vecas sirdis
Un koka kājas dobjiem svina galiem.
Pa viņām elsdams kāpis mīkstaais tuklums,
Un vājums sabrucis, un atkal cēlies,
Un elpa raustījies tā kā ķipars diegā.
Uz vēsām kāpēm piedzērušo stāvi
Sev atraduši nejauzdami mieru;
Tās līgavas ar savu balto kurpi
Vēl pilnas laimes glāstījušas viegli;
Tās katru dienu skrējis ātrais pastnieks,
Pilns jaunu ziņu, priecīgu un grūtu.

Gar malu trepēm vijas augšup slita
Ar brūnu nopulētu koka virsmu;
No daudzo roku karstā pieskāriena
Tā lipīga kā notriepta ar medu.

Gan slimnieks viņu, lēni kāpjot, skāris,
Gan smaidošs bērns, kam sirds pat delnā pukst,
Gan jauneklis, kas kāpes augšup skrējis,
Pie savas mīlās; vārga vecenīte
Pie viņas atspiedusi savu pieri
Un atstājusi nopūtu uz tās
Kā dzidru, iedzeltenu ūdens lāsi.

Spīd brūnā virsmā sīkas, asas rievās,
Bet ne no vecuma: tās iespieduši,
Pirms pazust drēgnā, tumšā trepju ailē,
Tur pirksti smaili, gruzdoši un maigi;
Tā labi pazīst lišķa pieskārienu
Un dāmu pirkstu vieglo, saldo glāstu;
Tā labi pazīst darba vīra roku:
Smeldz viņā cietums, sviedru skābā vērsme;
Tā pazīst zagļa vēsi valgo skavu.
To sievu plaukstu dedzinošo trīsu,
Ko skūpstījis pirms īsa brīža cits.
Tā pasmaida, kad viņu apskauj zēns
Un pieglauž klāt tai savu mīksto galvu.

Slēdz trepes naktij vienmēr zilgans naktssargs
Kas kladzina ar atslēgām pie jostas.
Zem viņu velvēm tikai mušas riņķo,
Un vakaros milst vāja spuldžu gaisma.
Nekad zem tām nav putns spārnus plētis.

Mirdz rītos trepēs tikko izliets piens
Un viņa blāvums nolīst bāls gar sienām.
Sāk mosties trokšņi, lēni izpleš spārnus.
Bet apjukusi vērtās durvīs mūk
Tā drēbju šalkoņa un ātrie čuksti,
Ko mīlas pāri atstājuši naktī
Uz kāpēm, palodām un kaktu rievās.

3.

Es mīlu trepes, viņu apskaidrību
Un palso mieru, pilnu dīva spēka.
Cik labi celt pa viņām sirdi augšup
Un savu miesu nest no zemes tālāk!

Es mīlu trepes, dziļi, tā var mīlēt
Varbūt vēl putnus, ūdeni un sauli.
Kad manai sirdij grūts kas dzīvē darāms,
Kas jāaizmirst, no kaut kā jāatsakās,
Es kāpju augšā līdz pat trepju galam
Un stāvu viens kā liela kalna pierē,
Līdz viss mans smagums sadrūp sīkās druskās.
Un mana sirds kā ūdens lāse dzidra
Un pazemīga visā telpā kļūst...

Un dzīve tā, kas pāri trepēm slīd,
Man elpu žņaudz, bet arī paceļ liksmē.
Lai kur es ietu, trepes jūtu blakus.
Un kad es miršu, mana zilā elpa
Kā vārīgs mitrums gulēs tām uz virsmas,
Lai vēl joprojām līdz pat mūžu galam
Es spētu just to visu sūro, sīko
Un reizē mirdzošo un cēlo dzīvi,
Kas rit tai pāri, rit no dienas dienā.

Skursteņu slaucītājs

Pēc katrām desmit nobirušām dienām,
Visvairāk rītos, kad vēl drusku vēss,
Ceļ melna roka pašā jumta stūrī
Pret sauli lūkas iesarkano vāku.
Vāks kāpjot čīkst, dreb, it kā bailēs ļogās,
Līdz beidzot atkrīt augšpēdus jumtā
Ar īsu troksni un tad strauji apklust.
Un tikai putekļi virs viņa izaug
Kā apsvilināts, zilganpelēks krūms.

Tad jumtā izkāpj steidzīgi un ātri
Veikls puisis cietās, piķa melnās drēbēs,
Ap gurniem plata biezas ādas josta.
Tai riņķi sānos, mugurā un priekšā.
Glauž galvu cieši pieguloša drāna.
Ap pleciem darvots virvju ritenis
Ar slotiņu un metallbumbu galā.
Aiz jostas lāpsta, šauru garu kātu,
Un kauss slaidis, stingru, platu klēpi.

Iet pāri juntam puisis platiem soļiem,
Drošs, spēcīgs, solī varens vēziens.
Viņš ož pēc dūmiem, sodrējiem un piķa.
Sejs melns, sejs spīd un rokas veikli kustas, --
Tas skursteņslauķis, jumta melnais briedis,
Pilns spožuma, pilns ātruma un drosmes.

No skursteņa uz skursteni viņš lido
Kā asa bulta, saulē vizošs putns.
Ar kāju bailes paspeļ nost kā bumbu.
No pieres atgrūž mākonī ar roku.
Viņš saulei pasmaida kā vecam draugam
Un mežiem galvas noglāsta ar delnu,
Bet upēs izpeldina savas acis.
Rit visas jūras, rit uz savu krastu,
Lai tiktu tuvāk viņa mīkstām lūpām.
Viņš brīžiem strādājot tik jautri svilpo,
Ka vējš tam nāk kā balodis uz pleca
Un viņa dziesmā lēkājošā klausās.

Ar savu slaido, iegareno kausu
Tas katrai plītei izsmel vieglu elpu.
Ar savu lāpstu atdara viņš ieņus,
Un, viņu zilās garās ejas tīrot,
Kaut mirkli parāda tiem sārtu gaismu.

Aiz viņa paliek vienmēr katrā telpā
Tik dīva, reiba smarža, ko var sastapt
Vairs tikai mazās lauku pirtiņās,
Kas stāv aiz kālna vītolos kā brīnums.

Tas skursteņslauķis, visu zēnu sapnis,
Elks vizošais starp mākoņiem un sauli.

Kad ielās viņš kā parādība iet,
Iet savā slaidā rotaļīgā gaitā,
Met puikas slepus sirdis viņa kausā,
Lai tās ar viņu nokļūst bezgalībā.

Kad ielās viņš kā vēja šalka steidz,
Pilns mirdzuma un straujas, kaislas kvēles,
Bars puiku līdz kā smarža viņam plūst.
Un katrs lūko piegrūst savu pirkstu
Tā tērpam asi spīdīgam, lai būtu
Pats vienmēr kaŗā varonīgs un laimīgs,
Bet savā darbā gaišredzīgs un ciets.

Pēc dažiem mirkļiem skursteņiem viņš klāt;
Ar delnu uzsit viņa sārtam gurnam.
Smaids kautri atplaukst puisa biezās lūpās,
Un katrā acī mazais zilais ezers
Sāk, priekā spoži iedzirkstoties, viņnot.

Viņš redz: tāpat vēl skurstenis pa vecam
Stāv savā vietā stingri, nelokāmi
Un kūpina pret sauli savu pīpi.
Ir kaut kur drusku izbiruši kaļķi,
Bet tas nekas, kā balti ķiršu ziedi
Tie guļ uz skārda, vāri smaržodami.
Spīd vienos sānos mazliet lielāks plīsums,
Bet tas nekas, viņš vairāk šķiet kā smaids.
No visām pusēm skursteni viņš vēro,
Tad atrod sēnā iemūrētas cemmales.
Kāpj augšup skurstenī pa viņām.
Un tad tas stāv tur, kājām ieplētis,
Kā dīvains augs no radīšanas dienas,
Kur darbs to licis pāri visām lietām.
Zem viņa tieši skurstenim kūp mute,
Kā dziļa aka pilna melnas vērsmes,
No kuŗas liekas bezgalīgi spaiņiem
Var celt un ņemt uz augšu biezu tumsu.
Vēl zemāk koki mirdzoši kā pāvi
Un ielas pilnas ātras, asas steigas.
Tur tālāk tilti rožaini un slaidi,
Un pļavas, ezeri, un rudi lauki.
Viņš dzird, kā kazas zilās norās blēj,
Kā govīs sauli savos ragos šūpo.

Viņš redz, kā zivis, spurām mirdzot, peld
Un gaismas skaidas gūsta ūdens virsmā.
Viņš te, kas augšā melnās rīkles slauka,
Bet apakšā guļ zeme kā uz trauka.

Kūp skurstenis un smird, un apņem dūmiem
No visām pusēm viņa stingro stāvu
Kā zilām, slaidām, plīvurotām rokām,
Bet pāri mākoņi un bezgalība.
Viņš, roku paceļot, uz saviem pirkstiem
Jūt citu sauļu veldzinošo elpu.

Viņš striķu riteni no sava pleca ņem
Un noliek to uz skursteņa sev blakus.
Tad slotu atraisa no virvju virknes
Un skurstenī to straujā gaitā laiž;
Velk slotu lejup smagā metallbumba:
Tā nebaidās ne dziļuma, ne tumsas.

Tam darbā kājas drusku ceļos ielīkst,
Un platie pleci vienmērīgi kustas,
Te slotu paceļot, te lejup laižot,
Un skurstenī birst čukstēdami iešos
Bez gala pelni, sodrēji un dūmi.

Tā smaidīdams un elpu ātri grūzdams,
No skursteņa uz skursteni viņš iet.
Tad atstāj juntu. Un līdz vēlai naktij
Guļ redzami tur skārdā viņa soļi.
Tie vāri smaržo, miglā trīcēdami.
Un skursteņi jūt savās garās rīklēs
Vēl viņa slotas pieskārienu saldo
Un vara bumbas dobjo sanēšanu
Kā rievās izkaisītu bišu spietu.
Bet viņa stāvs līdz pašai dziļai naktij,
Kad zilgmē zūd jau rieta beigu blāvums,
Kā izcirsts rēgo palsos mākoņos,
Liels, melnīgsns, plīvojošām rokām.
Kļūst putni lēni, baigā ēnā nākot,
Un savāds stingums viņu spārnus skauj.

Šveicars

Kur Kaļķu iela, biezā, drūmā namā,
Ko vācu garā kādreiz meistars cēlis,
Stāv lombards likuma un dzīves sargāts.

Pa platām trepēm, raibām segām klātām,
Kāpj ļaudis rindām, viens pēc otra kāpj.
Vien pāri gaiss kā zili spārni švīkst,
Un smakas krīt uz pierēm karstām lāsēm.

Gar malām čuguns mieru sevī slēpj,
Un viņā brūnums tāds kāds vecās gleznās,
Kur spāņu grandī savos zodos smīn;
Bet rāmjos elpo aplesīnu smarža.

Gar malām čuguns. Gašos kātos spurdz
Pret griestu velvēm ieapaļas spuldzes,
Bet trepju galā, viens, kā jūdze gašs
Stāv šveicars. Bārda. Zods, zem kuņa viegli
Var lielā vētrā četri vīri slēpties.
Viņš pāri pūlim peld kā debess sārts
Un telpu skūpstā. Viņa kalsnā sejā
Snauž zilgans miers no aizmūžības laikiem;
Un brūnās acis galvas kausa logos
Kā baloži tup mierīgi un klusi.

Ar savu pirkstu zilonkaula krāsā
Viņš pūli vienmēr sadala un vada.

Kad nosit trīs, tad lielais rādītājs
Tam stingrās lūpās ieceļ klusu smaidu.
Viņš izlaiž pūli, durvis taisa ciet
Un saviem svārkjiem nospodrina pogas,
Tad kurpju purniem nopūš putekļus,
Ēd pusdienas. Pēc iet ar savu suni
Trīsceturdaļas stundas liepu gatvē.

Bet rudenos un agros pavasaros,
Kad saule tup uz jumtiem blakus kaķiem
Un atdzīvina kukaiņus un tārpus,
Un smakām dod tāpat kā mušām spārnus,
Kļūst viņš vēl klusāks līdz ar savu suni.

No rītiem ļaudis platām, tumšām straumēm
Pa trepēm gāžas lombardā un atver
Līdz galam vaļā lielās, smagās durvis,
Uz kuŗu gūžām skaistas, spodras plāksnes
Ar likumiem, ar cietiem, lieliem vārdiem.
Plūst augšup ļaudis, atstumj viņu malā,
Un pilni niknuma un steigas pazūd,
Kur platās zālēs letes rindā stāv,
Kur šauras kases izrobotiem rāmjiem.

Nāk ļaudis, nāk, bet durvīs visiem pāri
Stāv šveicars gauss un mierīgs savā stāvā.
Stāv šveicars, brūnas ļaužu straumes skalots,
Mirdz paradīze viņa skropstu galos,
Un no tās acīs krīt tam glāstošs mirdzums,
Kas viņa dvēseli un alkas pārklāj
Ar vēsuma un lēnprātības vizmu.
Viņš mierīgāks par dūju pirmā snaudā.
Sirds miglā rēn kā tāla, zila sala.
Viņš nicina šos visus sīkos ļaudis,
Šo straumi brūno, netīro un baigo,
Kas savu kārību un tieksmju dzīti
Vēl dziļāk muļķībā un postā šeit
Nāk grimt par grašiem un par mirkli laimes;
Tie tikai tārpi, melnas putas. Dieva
Tiem neredzēt, jo Tas mīl stingru mēru
Un pieticību, sakni katram mieram.

Viņš jūtas pārāks savā vientulībā.
Viņš tikai dzird to, kas tam apkārt notiek.
Sirds, neredzami pūlim pāri celta,
Tam vienā līmenī ar Alpu sniegiem,
Ar pagājības lielo, rēno mirdzu.

Viņš durvīs stāv un savu bārdu glāsta,
Kas tam virs zoda kūp kā rožu krūms.
Viz gudriība kā zvaigzne viņa pierē.
To posts vairs nesatriec, un citu smiekli
Vairs nespēj ienirt asinīs kā saule.
Viņš rožains granīts lielā ceļa malā,
Kur visa dzīve garām šļāc bez stājas.
Vien putekļi uz viņa cietiem pleciem,
Kā pelēks zīds, kur trīc un vizmo gaisma.
Vien putnu ēnas, pilnas tālu šalku,
Uz viņa plok, to īsu brīdi silda
Un atkal zūd kā elpa bezgalībā,
Ko vāri šūpo nepārredzams ūdens.

Kad ļaužu straumes platās durvīs noplok
Un viņa pirksts dus kabatā kā sapnī,
Tas, durvīs stāvot, bieži sevī smaida;
Bet viņa smaidu neredz sīkie ļaudis,
Kas, garām šļācot, notriepj viņa pogas.

Smaids lūpu kaktos pazūd tikko manāms,
Kā tālas ēnas atblāzmojums, vizma,
Ko nometis uz mirkli ātrais laiks
Un atkal paceļ, nesdams bezgalībā.

Viņš smaida tepiķim pie savas gultas,
Kas gaida viņa — sava kunga — kājas.
Tas smaida skapim, tapētēm un krūzei,
No kuŗas naktīs dzeŗ viņš ābolsulu.
Viņš labi zin ar kādām slepām ilgām
To gaida istaba pie sevis atkal.
Stāv dīvāns kaktā, alkstot viņa svaru,
Pie sienas pīpe sudrabetu kātu.
Spīd šķirbās smaržas, gaidot viņa elpu.
Guļ viņa suns un savā sapnī redz to.

Un viss tas dzīves dots par viņa mieru,
Par viņa lielo peticības māku.
Šīs lietas pilnas viņa elpas pukstu.
Sirds viņās guļ kā brīnišķīgā dzelmē.
Tās viņa mērs un palīdzība briesmās;
Tās viņa zobens, biķeris un sliexnis,
Aiz kuŗa vēsa, vienaldzīga tāle.
Viņš pazīst labi dzīves lielo māku. —
Kas dzīves skurbums, jausmas, prieki, laime
Pret dvēseles un visas būtnes mieru?
Pret skaidrām domām, pārākuma maņu?

Šais durvīs brūnās, sāpju aptraipītās
Viņš kārtības un vēsā miera sargs.

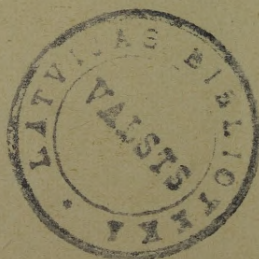
Kad reiz tas mirs un viņa rēno miesu
Zem liepu saknēm Lielos kapos guldīs,
Nāks viņa sirds kā pāvs zenī velvēm plīvot,
Un viņas spārnu vēsās, velgās vēdas
Skaus dvēseli tam, kas būs viņa vietā
Šeit durvīs, varens, smagām zelta pogām,
Lai tas kā viņš kļūst arī pāri visam
Un paliek dzīvē mūžīgs, neiznīkstošs
Kā ūdens pazemēs un zvaigznes zilgmē.

Lu 1785

Saturs

Iedomu spogulis	6
1.	
Atmiņu saldums	11
Divi vientuļi	13
Lepnai sievietei	15
Dzejolis par to, kur es sēdēju šovakar	16
Krēslā	18
Gredzens	19
Nabadzības skaistums	22
Balāde par manu prieku	26
Balāde par ābolu smaržu	33
Vai tā bij laime	38
Mans prusaku ansamblis	41
2.	
Sākums	49
Es — balalaikas spēlētājs	52
Atdzimšana	54
Pavasaris	55
Brīnums	57
Daba	61
Ilgas	64
Dziesma kazaragam	67
Zekseņu spēle	68
Kālis	69
Pirmā vilšanās	70
Pārvērstā nomale	72
Slinkums	75
Nemiers	77
Es alkstu citu veidu	81
Pārsistā spuldze	83
Sapņo	85
Gadījums ar lāpstu	86
Kaktuss	87
Fransua Vijon'am:	
1.	89
2.	91
Nomales bodīte, es un Amadeuss Hofmanis:	
1.	93
2.	96

3.	100
Vēstule vienai mirušai avižu vecītei	102
Čigānu kāzas	107
Ostas krodziņš	109
Jelgava	112
Rīgai	114
3.	
Iela	117
Vecais nams	121
Sēta:	
1.	124
2.	128
Trepes:	
1.	135
2.	140
3.	147
Skursteņu slaucītājs	145
Šveicars	151

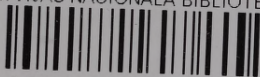
Vāku zīmējis
N. Struņķis

21.DEC.1957

Lu 1785

50 .

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309057110